

CHP GRUBUNDA HARARETLİ HAFTA BAŞLIYOR

ANKARA (ÖZEL) CHP Ortak Grubu bugün toplanarak baskı tasarımlarını görüşmeye başlayacak. Hükümetçe hazırlanan Polis Vazife ve Selahiyetleri Kanunu, Emniyet Teşkilatı Kanunu, İl İdaresi Kanunu, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu, Dernekler Kanunu, Devlet Memurları Kanunu ve Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununda yapılacak değişiklikleri içeren yasa tasarımlarının CHP Grubunda sert bir muhalefete karşılanması bekleniyor.

Bugüne kadar çeşitli vesilelerle bu konudaki görüşlerini açıklayan CHP'li parlamenterler, bu yasa tasarımlarıyla CHP'nin muhalefette bulunduğu dönemde söyledikleri arasındaki çelişmelere dikkat çekiyorlar. CHP'li parlamenterler, partilerinin "Özgürlük ve demokrasi" vaad ederek iktidara geldiğini hatırlatarak, bugün bu özgürlük ve demokrasiyi kısıtlama çabası içine girmenin seçmenlerle, bütün halkın tepkisine yol açacağını söylüyorlar.

Bu nedenle CHP Grubunda bu konuda önemli tartışmalar bekleniyor.

Öte yandan, Salı günü de CHP Grubu İşletmeler Bakanı Kenan Bu-

(Devamı Sa. 7, Sü. 4'de)

ÜSTÜNDAĞ CHP GRUBUNDAKİ ELEŞTİRLERİ, ÖZELEŞTİRİ OLARAK NİTELEDİ

ANKARA (ÖZEL) CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ ve CHP Millet Meclisi Grup Başkanvekili Hayrettin Uysal, CHP Grubundaki eleştiriler konusunda yaptıkları açıklamalarda görüşlerini belirttiler.

CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ, "CHP Grubunda hükümetle ilgili olarak yapılan eleştirilerin, öz eleştiri niteliğinde olduğunu, hükümetin etkinliğinin artırılmasını amaçladığını" öne sürdü.

Üstündağ, "CHP Grubunda yapılan öz eleştiriler, örgütimize ve partimize umut bağlayanları üzmesin, muhaliflerimizi de sevindirmesin. CHP maddi çıkarlara dayalı bir parti değildir" dedi. Mustafa Üstündağ, daha sonra özetle şunları söyledi: "CHP'deki tüm sorumlular her kademe yapılan eleştirilerden en iyi şekilde

(Devamı Sa. 7, Sü. 3'de)

BASYAZI

Sipsivri ortada kalmak

Doğu Perinçek

Hangi siyaset Türkiye'yi sipsivri ortada bırakır?

İki süper devlete karşı bağımsızlık için mücadele siyaseti mi, yoksa süper devletlerden birine yaslanarak Kıbrıs'a müdahaleyi sürdüren siyaseti mi?

Bazı sorular vardır ki, tartışılması artık yer-sizdir, çünkü gerçekler cevabı çoktan ortaya koymuştur bile.

Kıbrıs'a 1974 yılında yapılan müdahalede direnme siyaseti, Türkiye'yi sipsivri ortada bırakmıştır. Kanıt mı istiyorsunuz, boş tartışmalara hiç gerek yok, Birleşmiş Milletlerde dört yıldır yapılan oylamalar bu gerçeği defalarca gözler önüne sermiştir. Birleşmiş Milletler bu konuyu ele aldığı her toplantısında ezici bir çoğunlukla Kıbrıs'taki yabancı askerlerin geri çekilmesini kararlaştırıyor. Herhalde bu, Yunan ve Kıbrıs Rum kulisinin bir başarısı değil, ülkelerin büyük çoğunluğunun haksızlıklara karşı çıkmasının bir ifadesi.

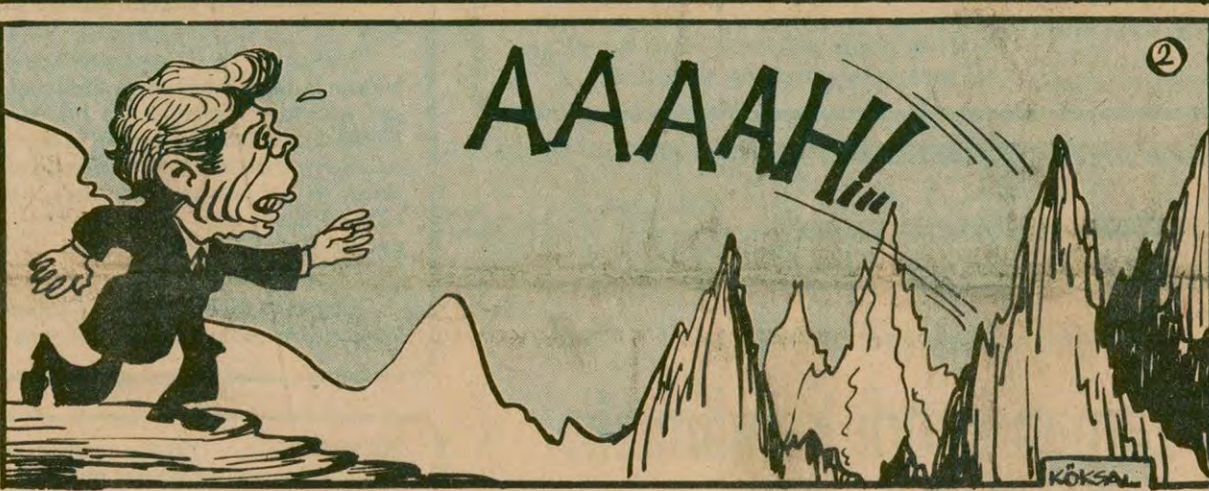
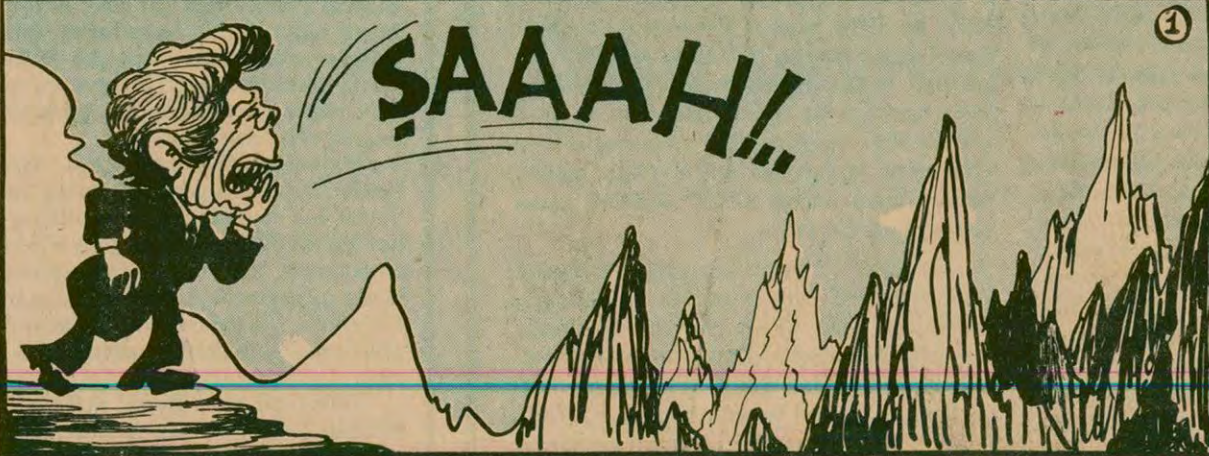
Sayın Mümtaz Soysal 24 Kasım 1974 günü Milliyet'te çıkan yazısında, Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı bağımsızlığı savunmanın Türkiye'yi "sipsivri ortada bırakacağını" söylüyor. Bir yandan da elinden hiç bırakmadığı Yunan düşmanlığı bayrağını sallamaya devam ediyor. Sovyetler Birliği'nin Doğu Akdeniz'de yayılmasını kerteriz aldın mı, Yunan düşman-

(Devamı Sa. 7, Sü. 9'da)

Çok sayıda parlamenter baskı tasarımlarına karşı çıkıyor

Parlamenterler, CHP'nin muhalefetteyken yaptığı açıklamalarla getirilmek istenen yasa hükümleri arasındaki çelişmelere dikkat çekiyor

Bütün bunlara rağmen yasa tasarımlarının bazı değişikliklerle kabul edilmesi bekleniyor

Homeyni Aydınlik'a anlattı: "BAŞARIYA ULAŞIRSAK, SÜPER DEVLETLER İRAN'I YAĞMALAYAMAYACAK"

- "Yeni Askeri Hükümet mücadelemizi etkilememiştir, bu son çırpınışlar da Şah'ı kurtaramayacaktır"
- TUDEH Partisi en fazla nefret edilen partidir. Şah, TUDEH Partisinin bazı eski üyelerinin, hareketimizi gözden düşürmek için gösteri yapmasını sağladı"

Çiğdem Kömürcüoğlu ve Güler Akdora Paris'ten bildiriyor

İran'daki halk hareketinin önderlerinden Şii Lider Ayetullah Homeyni ile görüştük. Homeyni Paris'ten 30-40 dakika uzaklıktaki Neauphle-le-Chateau banliyosunda, bahçe içindeki tek kati evinde bizi karşıladı.

Sorularımızı, yakın dostu ve takipçisi Yazıcı aracılığıyla cevaplayan Homeyni, İran'ın doğal kaynaklarını yağmalamak isteyen süper devletlerin İran'daki halk hareketinin niteliğini çarpıtmaya çalışıldığını ve Şah'ı desteklediklerini belirtti. Moskova yanlısı Tu-deh Partisinin İran'da hiç sevilmeyişi ni söyleyen Homeyni, Şah'ın Tu-deh Partisine bağlı tutukluları serbest bıraktığını ve Tu-deh Partisinin bazı eski üyelerinin halk hareketini gözden düşürmek için gösteri yapmalarını sağladığını açıkladı.

Homeyni, Ulusal Cephe liderleriyle görüştiğini ve aralarında görüş ayrılığı olmadığını da sözlerine ekledi.

SEKİZİNCİ SAYFADA

Planı eleştiren DEMİREL: "PLAN SORUNLARI ÇÖZMEKTEN UZAK"

- Korkut Özal, sanayileşme alanında hiç bir atılımın planda yer almadığını söyledi
- MHP planı "sosyalist" buldu

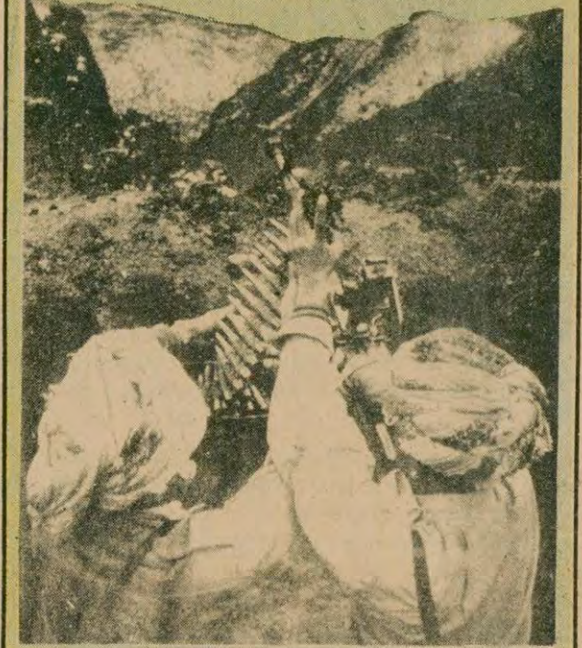
"DEMOKRATİK PLATFORM" TOPLANTISI SONA ERDİ

DİSK ile ilişkileri askıda bulunan İGD de "Demokratik Platform"a alındı

5. Sayfada

RUSYA'NIN DOĞU ANADOLU'DAKİ TERTİPLERİNİ AÇIKLIYORUZ

Şemdinli çarpışmalarının içyüzü ve Talabani

1 Aralıkta **Aydınlık** 'ta

ANKARA (ÖZEL) AP Genel Başkanı Süleyman Demirel Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı ile ilgili olarak grubu adına yaptığı konuşmada, tasarımların Türkiye'nin sorunlarını çözme konusunda "uzak olduğunu, Türkiye'nin plançılığına yeni boyutlar verilmesi gerektiğini" belirtti.

Demirel, Türkiye'nin bölge planlarına gitmesini isteyerek, Başbakanın meseleleri polemikçe çevirdiğini söyledi. Planda gelir dağılımı, toprak dağılımı konusu ile enerji sorununu nasıl çözüleceğinin belirtilmediğini, altyapı meselelerine çözüm getirilmediğini ifade etti. İçişleri, köylünün, esnafın hiç bir derdinin bu plan ile çözülemeyeceğini bildiren Demirel, Türkiye'nin artık Ankara'dan idare edilemeyeceğini, Türkiye'nin birliğini, Türkiye'nin birliğini bozmadan, temel planla bütünleşecek bölge planlarının yapılmasını istedi.

Demirel haşhaş ekiminde gizli yasaklama getirildiğini, 1983 yılında işsizliğin ve enerji açığının bu senekinden daha fazla olacağını, üretimin istenen seviyede olmayacağını, Planda Türkiye'nin 1983'teki nüfusu ve ihtiyaçlarının gözönüne alınarak hazırlanmasının gerektiğini söyledi.

Demirel şöyle konuştu: "1977 Türkiye'si batık gibiymiş. Bir Türkiye düşüncünüz ki, yüzde 7'ye yakın kalkınma hızını her yıl sağlayarak 1977 yılına gelmiş, 1976 yılına nazaran her sahada üretim % 10 oranında artmış, 260 milyar liralık bütçe yapabilecek hale gelmiş, 200 milyarlık yara-

(Devamı Sa. 7, Sü. 3'de)

CHP Erzincan Milletvekili

KARSU: "Oğlum MİT tarafından kaçırıldı"

ANKARA (AA) CHP Erzincan Milletvekili Nurettin Karsu, dün TBMM'de bir basın toplantısı düzenleyerek, oğlunun MİT tarafından kaçırıldığını söyledi. Karsu, "Eğer, küçük oğlum ellerinden kurtulmasaydı, iki oğlum ve arkadaşları MİT tarafından öldürülecekti" dedi.

Nurettin Karsu, olayın CHP iktidarına ve demokrasiye yönelik olduğunu bildirerek, "MİT,

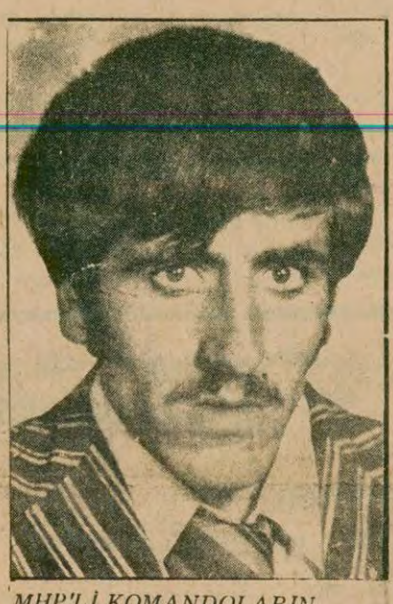
(Devamı Sa. 7, Sü. 6'da)

Türkiye Yazarlar Birliği Ankara Şube Başkanı LÜTFÜ OFLAZ: "Amerika ve Rusya'ya karşı çıkmak yurtseverlik görevidir" 5. Sayfada

"KONTRGERİLLA VE MHP'DEN HESAP SORALIM"

AFİŞLERİNİ ASAN DEVRİMÇİLERE MHP BEŞİKTAŞ İLÇE BİNASI YÖNÜNDEN ATEŞ AÇILDI

MHP'liler, TİKP üyesi Mithat

MHP'li KOMANDOLARIN KATLEDİĞİ MİTHAT KANDEMİR

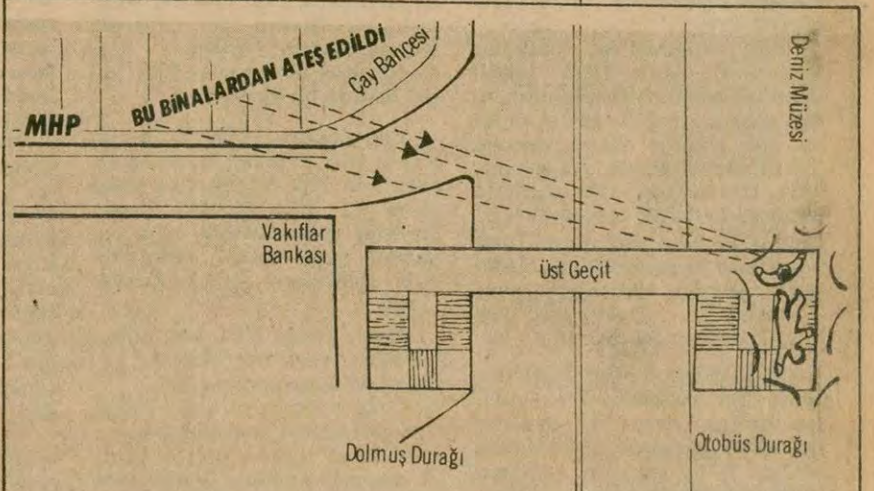
Kandemir'i öldürdü

İSTANBUL (ÖZEL) Türkiye İşçi Köylü Partisi'nin "Kontrgerilla ve MHP'den Hesap Soralım" afişlerini asan devrimciler Beşiktaş'ta MHP İlçe binası civarında açılan ateş sonucu Mithat Kandemir adlı bir devrimci öldü.

Dün sabah saat 7.10 sıralarında Beşiktaş üst geçidinde TİKP'nin afişlerini yapıştıranlara Ortahatche Caddesinde bulunan MHP Beşiktaş İlçe binasının yanındaki binaların birinin çatısından

(Devamı Sa. 7, Sü. 4'de)

Yukardaki krokide cinayetin işlendiği yer ve ateş yönü görülmüştür.

FİKİR MEYDANI

Azerbaycanlılar 19. yüzyılın sonlarına doğru, Eski Çarlar zamanında petrolün yeni çıkarılması başladığı günlerde ülkelerini "Acı, Gözyaşı ve Petrol Diyarı" olarak nitelediriyorlardı. Bugün bu bölgedeki petrolün büyük bir kısmı çıkarıldı, yataklar zayıfladı. Rusya'nın Avrupa'daki topraklarındaki çıkarılması kolay ve ucuz petrol ise endüstrinin % 80' i için, bu bölgenin bile ihtiyacına yetmemeye başladı. Sosyal-emperyalistler 1960' ların ortalarında itibaren Sibirya'daki petrol yataklarını işletmek üzere çalışmalara başladılar.

Sibirya'daki petrol yataklarının işletilmesi güç ve pahalı. Yalnız Batı Sibirya'nın Tjumen ve Tomsk bölgelerindeki petrol için 10. beş yıllık (1976-80) plan devresinde 21,5 milyar rublelik yatırım yapıldı. Sovyet enerji kaynaklarının % 80'i Sibirya'da bulunuyor. Bu bölgedeki petrol yataklarının işletilmesi için gerekli silahlanan sosyal-emperyalistler için çok önemli. Sovyet petrol üretiminin yarısı bu bölgeden sağlanıyor. 1974'ten beri petrol üretiminde ABD'yi geride bırakan Sovyetler Birliği, paylaşım savaşına hazırlıklı olarak girmek istiyor. Sosyal-emperyalistler 1975'te 491 milyon ton olan yıllık üretimi % 30 oranında artırarak, 1980'e kadar 640 milyon tona çıkarmak istiyorlar. Bu nedenle de yalnız Tjumen bölgesindeki yataklardan 300-340 milyon ton petrol çıkarılması ön görülüyor.

Sibirya'dan çıkarılan petrolün taşınması da çok masraflı. Sibirya'da bir kilometrelik oto yolunun maliyeti 800.000 ruble, demiryolu yapımı ise Rusya'nın Avrupa'daki kesimine oranla %50-100 daha masraflı. Sosyal-emperyalistler 10. beş yıllık plana, Sibirya'da ağır endüstrinin kurulmasını ve üretilen malların Avrupa'daki endüstri merkezlerine taşınması ve ihrac edilmesi için de taşıma araçlarının geliştirilmesini, yeni yollar yapılmasını koydular. Bütün bunların gerçekleştirilmesi için gerekli finansmanı sağlamak üzere sosyal-emperyalistler yüzlerini batılı bankalara, uluslararası para korsorşiyunlarına döndürüyorlar.

Sosyal-emperyalistlerin batının emperyalistlerine öncelikle hammadde ihraç ediyorlar. Rusya 1976'da ihracat gelirinin yarısını oluşturan 5,5 milyar doları sattığı hem petrol den de derindir. Sosyal-emperyalistler izledikleri siyasete uygun olarak, petrol ihracatını artırarak hem gelirlerini artırmak hem

Sosyal-emperyalistler OPEC'i bölmek istiyor

Ahmet Yıldırım
Frankfurt

de dünya pazarında petrolü siyasi bir silah olarak kullanmak istiyorlar.

Diğer yandan Sovyet petrol üretiminin % 70'i kendi endüstrilerinde kullanılıyor. Silah yapımının devamlı artış gösterdiği, günümüzün hızla silahlanan Sovyetler Birliği'nin temelde büyük enerjiye ihtiyacı var. Kuzeydeki rüzgar ve güneş ışığının enerji elde eden tesisleri genişletiyorlar, atom santrallerinin sayısını artırırlar, kömür ve sudan elde edilen enerji üretimini de yoğunlaştırıyorlar. Sovyetler'in doğal gaz yataklarının % 90'ı, kömür madenlerinin ise % 70'i Sibirya'da bulunuyor. Bunların işletilmesi öncuncu beş yıllık planın en büyük hedefi. Fakat yüksek rakamlarla dolu bu plan durduruldu. 1977'de bile petrol üretimi planı belirlenenden 4 milyon ton geride idi. Atom enerjisi programının ise küçük bir bölümü gerçekleştirilebildi. Plana göre 1982'de bitmesi gereken Baykal-Amur kanalının bitirilmesi 1985'e atıldı. Orenburg-Batı Sınırı arasındaki doğal gaz Pipe-Line hattı 1978'de işletmeye açılacaktı, fakat yapımı henüz bitirilemedi. Projesi hazırlanmış bir dizi endüstri işletmesinin ise yol yetersizliğinden, malzeme noksanlığından yapılmasına başlanmadı.

Romanya'nın dışındaki COMECON ülkeleri enerji ihtiyaçlarının % 90' ını Sovyetler Birliği'nden alıyorlar. Bunu ellerinde koz olarak kullanan sosyal-emperyalistler, bu ülkeleri Sibirya'daki hammadde kaynaklarının işletilmesi için gerekli sermayenin yarısını karşılamaya mecbur ettiler. Bu dev projelerin gerçekleşmesi için gerekli para batılı emperyalist ülkelerin açtığı kredilerle sağlanıyor. COMECON ülkelerinin sosyal-emperyalist sömürü altında batıya borçlandıkları yetmiyor muş gibi uzman işçilerini de çalışmak üzere Sibirya'ya gönderiyorlar. Sosyal-emperyalistler ise karşılık olarak uzman ve teknisyenleri bu ülkelere gönderip yeni hammadde kaynakları aratıyor ve bulunanları da kontrolleri altında tutuyorlar. Örneğin Macaristan'daki

zengin Uran kaynaklarının tekeli Rusya'ya ait. Ucuz iş gücünü de Macaristan veriyor. Doğu Almanya, Polonya, Çekoslovakya, Bulgaristan ise sosyal-emperyalistlerin beş yıllık planlarına göre petrol işleyen endüstrilerini geliştirmeye mecburlar. Sovyetler Birliği'nden devamlı artan fiyatta alınan petrol bu ülkelerde işleniyor, işlenen ürün sabit ve dünya piyasasının altında tutulan fiyatta Sovyetler Birliği'ne geri satılıyor. Sovyetler 1980'e kadar COMECON ülkelere sattıkları petrol fiyatına % 30 oranında zam yapılacağını açıkladılar.

Sosyal-emperyalist sömürü altında ezilen COMECON ülkeleri, petrol bağımlılığına son verebilmek için son yıllarda OPEC ülkeleriyle işbirliğini artırmaya başladılar. Romanya Kuvvet ile beraber Karadenizde, diğer COMECON ülkelerinin de yararlanacağı bir rafineri kuruyor. Macaristan ve Çekoslovakya 1977'den beri Yugoslavya üzerinden yılda 5 milyon ton petrolü OPEC ülkelerinden alıyorlar.

1960' ların başından beri sosyal-emperyalistler Üçüncü Dünyanın birçok ülkesinde petrol araştırma çalışması yapıyorlar. Sovyet "Teknoexport" şirketine bağlı 6000 jeolog şimdiye kadar Irak, Afganistan, Pakistan, Vietnam, Hindistan, Suriye ve Küba'da petrol aradı. Ayrıca Angola, Mozambik, Gana ve Kongo'da da yapılan aramalara hız verildi. Sovyetler Birliği 1977'ye kadar Üçüncü Dünya ülkelerinde kurduğu 27 petrol çıkarma işletmesinden yolda 60 milyon ton petrol elde etti. Gayet tabii kurulan işletmelerin masrafları yüksek faizleriyle birlikte petrol ve doğal gazla ödenecek. Sosyal-emperyalistler 1974'e kadar yalnız Suriye'den tonu 64 dolardan petrol aldılar. O zamanki dünya piyasasında ise petrolün tonu 85 dolar idi. 1975'de Suriye sömürüye hayır diyerek Sovyetler Birliği'ne petrol satışını durdurdu. Afganistan'da Davut Han Sovyet sömürüsüne karşı tutum almaya başlayıp, bu arada doğal gaz ihracını da kısıtladıktan sonra, sosyal-emperyalistler

burada bir hükümet darbesi yaptırıldılar.

Bu yılın başında Sovyetler Birliği ile Libya arasında yeni petrol kuyularının açılmasını, rafinerilerin genişletilmesini içeren bir anlaşma imzalandı. Sovyetler Birliği ile Libya arasındaki ticari ilişkiler bu tarihe kadar zayıftı. Libya Sovyetlere aşağı yukarı bir şey ihraç etmiyordu. Sosyal-emperyalistler bu anlaşmayla OPEC içinde stratejik bir mevzi kazanmak istiyorlar. Libya'da çıkarılan petrolü dünya piyasasının altındaki fiyatta almak isteyen sosyal-emperyalistler aynı taktiği Irak'ta da uygulamak istemişler, hatta hükümet darbesi teşebbüsünde de bulunmuşlardı. Karşılığında yedikleri şamar yanlarına kâr kaldı.

Sosyal-emperyalistler Üçüncü Dünyanın petrollerini ellerine geçirerek, dünya piyasasında söz sahibi olmak ve OPEC'in petrolün fiyatını artırma çabalarını sabote etmek istiyorlar. Sovyetler 1965'de Üçüncü Dünya Ülkelerinden 0,3 milyon ton petrol ithal ediyordu. Bu rakam 1975'de 7,1 milyon tona yükseldi. Petrol ihracı ise aynı yıllarda 64,4 milyon tondan 130,3 milyon tona iki misli bir artış gösterdi. Sovyetler'in petrol satışından gelen gelirleri ise 230 milyon dolar iken, 14 misli artarak 3,2 milyar dolara yükseldi. Üçüncü Dünya ülkelerinden ucuza kapattıkları petrolü dünya piyasasında yüksek fiyatta satmanın da bu artışta büyük bir rolü oldu. OPEC ülkeleri petrolün fiyatını artırdıkça sosyal-emperyalistler daha da fazla artırdılar. OPEC 1973'de petrol fiyatını dört misli artırırken sosyal-emperyalistler bu oranı 1970 ile 1974 arası 6,5 misline çıkardılar. Sosyal-emperyalistler bir taraftan OPEC ülkelerini fiyat artırmaya teşvik ediyorlar, diğer taraftan da Suudi Arabistan ve İran gibi ülkeleri de Amerikan emperyalizminin çıkarlarına uygun bir petrol fiyatı belirlemekle itham ederek OPEC örgütünü içten yıkmaya uğraşıyorlar.

Amerikan emperyalizminin petrollerini yağmalamasına karşı verdikleri mücadeleden çekilmezmiş olan OPEC ülkeleri, sosyal-emperyalist Rusya'nın saldırılarına karşı kendilerini savunuyorlar. Suudi Arabistan'ın Petrol Bakanı Yamani bu yılın Temmuz ayında "Etiyopya ve Yemen'deki Sovyet varlığını Orta Doğu'daki petrol üretin ülkeleri cembere alarak enerji hattının ve enerji kaynaklarının denetimini amaçladığını" belirtti.

Aydınlık meclisi
Göbbels ve Milliyeçi Hareket Yayını

Faşizmin propaganda üstadı Göbbels yalan söylemek sanatını geliştirmiştir. Üstada göre propaganda yalan anlaşıma imzalandı. Sovyetler Birliği ile Libya arasındaki ticari ilişkiler bu tarihe kadar zayıftı. Libya Sovyetlere aşağı yukarı bir şey ihraç etmiyordu. Sosyal-emperyalistler bu anlaşmayla OPEC içinde stratejik bir mevzi kazanmak istiyorlar. Libya'da çıkarılan petrolü dünya piyasasının altındaki fiyatta almak isteyen sosyal-emperyalistler aynı taktiği Irak'ta da uygulamak istemişler, hatta hükümet darbesi teşebbüsünde de bulunmuşlardı. Karşılığında yedikleri şamar yanlarına kâr kaldı.

Sosyal-emperyalistler Üçüncü Dünyanın petrollerini ellerine geçirerek, dünya piyasasında söz sahibi olmak ve OPEC'in petrolün fiyatını artırma çabalarını sabote etmek istiyorlar. Sovyetler 1965'de Üçüncü Dünya Ülkelerinden 0,3 milyon ton petrol ithal ediyordu. Bu rakam 1975'de 7,1 milyon tona yükseldi. Petrol ihracı ise aynı yıllarda 64,4 milyon tondan 130,3 milyon tona iki misli bir artış gösterdi. Sovyetler'in petrol satışından gelen gelirleri ise 230 milyon dolar iken, 14 misli artarak 3,2 milyar dolara yükseldi. Üçüncü Dünya ülkelerinden ucuza kapattıkları petrolü dünya piyasasında yüksek fiyatta satmanın da bu artışta büyük bir rolü oldu. OPEC ülkeleri petrolün fiyatını artırdıkça sosyal-emperyalistler daha da fazla artırdılar. OPEC 1973'de petrol fiyatını dört misli artırırken sosyal-emperyalistler bu oranı 1970 ile 1974 arası 6,5 misline çıkardılar. Sosyal-emperyalistler bir taraftan OPEC ülkelerini fiyat artırmaya teşvik ediyorlar, diğer taraftan da Suudi Arabistan ve İran gibi ülkeleri de Amerikan emperyalizminin çıkarlarına uygun bir petrol fiyatı belirlemekle itham ederek OPEC örgütünü içten yıkmaya uğraşıyorlar.

Amerikan emperyalizminin petrollerini yağmalamasına karşı verdikleri mücadeleden çekilmezmiş olan OPEC ülkeleri, sosyal-emperyalist Rusya'nın saldırılarına karşı kendilerini savunuyorlar. Suudi Arabistan'ın Petrol Bakanı Yamani bu yılın Temmuz ayında "Etiyopya ve Yemen'deki Sovyet varlığını Orta Doğu'daki petrol üretin ülkeleri cembere alarak enerji hattının ve enerji kaynaklarının denetimini amaçladığını" belirtti.

"Güzel bir şey. İnsan, milletinin istikbal üzerine kumar oynarken hile ve harp usullerinin hepsini kullanmalıdır. Muhakkak ki, siyaset perdesinin arkasında olup bitenlerin diplomatları haberdar etmek iyi bir şey. Çünkü bazen kabiliyetlerinin üstünde roller oynamak mecburiyetindedirler. Hatta bu kabiliyetle olsalar bile, hakikaten inanılmaz rolü daha iyi oynayacakları pek tabiidir." (Savaş Notları, sayfa 31,32)

Göbbels'in Savaş Notları kitabının basan kim olduğuna da biliyoruz.

Burası Nazi Almanyası değildir beyler. Öyle paçavra dersiniz paçavarağın ne olduğunu gösterir, üstelik söz mahkemeye verir, tazminat ödetir.

Gazetemiz, Hergün gazetesini mahkemeye vermiştir. Ama dava öyle tazminat ödemekle de bitmeyecektir. Esas halka yalan haberlerinin hesabını vereceksiniz.

ANADOLU BASINI SESLENİYOR

Balikesir'de yayınını sürdüren YENİ HABER gazetesini sahibi Ekrem Balıbek

Röportaj:
Sami
Küçükyıldız

Sorunlarımız çok...

Anadolu basınının sorunları birkaç sayı ile belirlenemeyecek kadar çok ve derindir.

1. Kağıt sorunumuz:

Yasalar önünde yerel ve yaygın basın eşittir. Yasa koyucu, tüm basın organlarını eşit görmüştür. Ancak, uygulamada ayrıcalıklı giderek yoğunlaşmıştır.

Büyük kentlerde çıkan gazeteler indirimli kağıt verilmektedir. Bunun koşulları Resmi Gazetede yayınlanmıştır. Büyük kentlerde, traşları, bir Anadolu gazetesinden yüksek olmayan gazeteler bile indirimli kağıt almaktadır. Ne var ki, Anadolu'daki gazetelere indirimli kağıt vermek bir yana, indirimsiz fiyatta bile kağıt bin nazla verilmektedir.

Bu konuda Balıkesirdeki Cemiyetimizin ve kişisel olarak benim ve bazı arkadaşlarımızın girişimleri olmuştur. Elimizdeki resmi belgeler ve yazılara göre sonuç şudur. Basın İlan Kurumu yerel basına indirimli fiyatla kağıt verilmesi gerektiğini belirtmiş, uygulamanın Seka'ya ait olduğunu öne sürmüştür. Seka ise Resmi Gazetede yayınlanan tüm koşulları bir yerel gazete yerine getirse bile, Basın İlan Kurumu listelerinde adı geçmeyen gazetelerin indirimli fiyat uygulayamayacağını söyleyip, şuça Basın İlan Kurumu yüklemiştir. 195 sayılı yasanın ilgili bölümü, gazetelerin adlarının listelerinde geçirmesi için Kuruma ve diğer kuruluşlara gönderileceği koşuluyla Valiliklere yüklemiştir, Valilik(ler) bunu yerine getirmiş, ancak Basın İlan Kurumu, Anadolu basınının (Gazetelerin) adlarını bir türlü listelerinde almamıştır.

İndirimli fiyat uygulamasının, Devlete yükleyeceği zararı şöyle anlatabiliriz.

Tüm Anadolu'da, Bakanlar Kurulunun Mayıs 1978 tarihli kararnameinde belirlenen koşullara uygun, nitelikli gazete sayısı en çok 150'dir. Bu gazetelerin herbirinin ortalama yıllık tüketimi 10 tondur. 150 Anadolu gazetesinin yıllık tüketimi 1500 tondur. İndirim ton başına 7000 TL olarak uygulandığından, 1500 ton kağıdın getireceği zarar (Devlete) 11 milyon, taş çatlasa 15 milyon liradır.

Oysa, günde 30 ton kağıt kullanan bir gazetenin 10 günde, ton başına 7000 TL yardım Devletten görmesiyle, 10 günde en az 2 milyon lira, devlete yükü olmaktadır. Böyle bir gazeteye ton başına yedi bin liralık bir indirime, devlet sadece

bu gazeteden 60 günde 12 milyon lira zarar göğüslemektedir. Özetle, BİR büyük gazetenin iki aylık zararı, tüm Anadolu basınının bir yıllık yüküne eşittir.

Kaldı ki, iade yöntemi, iadeden piyasa fiyatı, Seka'nın bu iadeleri uyguladığı fiyat, yüzlerce milyon liralık bir tabloyu oluşturur. Yasa koyucu gazeteleri eşit gördüğü halde, uygulamada yönetici bu koşulu red etmektedir.

2. Araç - gereç sorunu:

Anadolu'da, mekanik dizgi araçları henüz yaygın değildir. Bu araçlar, pek az kente kullanılmaktadır. Geçerli yöntem, el ile dizgidir. Bugünkü koşullarda, bir kilo hurufatın fiyatı en az 200 lira, bir yerel gazetenin de en az hurufat gereksinimi 500 kilo olarak kabul edilirse, bir yerel gazetenin nasıl bir zorluk önünde bulunduğu, bu zorluğu, ortalama iki yılda bir göğüslemek durumunda kalması ile niçin belini doğrultamadığı ortaya çıkar.

Baskı araçları (Makinalar) ise, artık bir yerel gazetenin ödeyemeyeceği ölçülerde ulaştığından, yerel basının baskı tekniğini geliştirmesi olanakları da artık yok olmaktadır.

3. Resmi ilan sorunu:

Yasaya, Basın İlan Kurumu genel kurul kararlarına rağmen, sorun önemini korumaktadır. Bugün Anadolu'da, niteliksiz durumdaki yerel gazete vardır ve bunların büyük bölümü, Resmi ilan için yayınlanmaktadır. Öyle ki, bir devlet yatırımının yapılacağı bir yurt köşesinde (Balıkesir'de, bir köyde. Köyün nüfusu 300 idi) hemen 28 x 41 boyutunda, tek yapraklı bir gazete çıkarılmakta, yatırıma ilişkin Resmi ilan alındıktan sonra böyle gazetelerin yayınına son verilmektedir. Resmi ilan, yukarıda tanımladığımız organlar için amaç, nitelikli organlar için, küçük ölçüde bir destekler.

Beri yanda, 1969'a değin, Resmi ilan fiyatları bütün gazeteler için aynı ölçüde iken, daha sonra bu ölçü Anadolu basını aleyhine değiştirilmiş, ama yasadaki, genel kurul kararlarındaki hükümler aynen bırakılmıştır.

Özetle, resmi ilan, hak eden, koşulları, yasa buyruklarını yerine getiren verilmektedir.

4. Mükrekpe sorunu: Parası olan gazete için yok yoktur.

5. Kışe sorunu: Büyük kentler dışında, Anadolu illerinin ancak 4 veya beşinde kışe yapım araçları vardır. Yaygın basının ofset'e dönüşü ile taşra basını

nın kışe sıkıntısı da büyük ölçüde artmıştır.

Bir yerel gazete, bu gereksinimini karşılamak için gerekli araçları almaya (veya ithale) kalkışsa, parasal bir desteği bulamamaktadır. Bir berber dükkan açtığına Halk Bankası tesis kredisi adıyla destek sağladığı halde, bir berbere göre, ortalama 10 kat daha fazla bir sermayeye sahip gazeteye tek kurşuluk tesis kredisi yoktur. Bir Resmi Banka, 50 bin TL'nin bir yıllık vadeli bırakılmasında, bunun beş kat fazlasını, 20 yıl vadeyle konut kredisi olarak vermektedir ama, ortalama 10 veya 15 vatanında işe başlayan bir gazeteye böyle bir olanak sağlanmamaktadır. Bu durumda da, sıkıntılar büyük bir yerel gazetenin, birkaç yüz bin liralık bir kışe yatımını zordur. Bu yüzden çoğu yerel gazete, yillanmış, batılamış konulu kişilerle yetinmek zorundadır.

7. Personel sorunu: Anadolu'da, gazetecilik mesleği için yeterli eğitim görmüş, mesleki bilgiye sahip eleman yoktur. Bu yerel çalışanlar ise, genellikle ya baba mesleğini sürdüren kişilerdir, ya da "Çekirdekten yetişenler"dir. Bugünün tekniğine yakın araçları sağlayanlar personel eğitimi sorunu giderek ağırlık kazanmaktadır. Yetenekli, hevesli kişiler için, devletin de bir girişimi yoktur. Bir ilçede, bir köyde dikiş-nakış kursu açılır da, genel anlamda haber ve düşünce yaygın bir mesleğin elemanlarına bir gün süreli bir kurs bile düzenlemek kimsenin aklına gelmez.

Eğitilmemiş personel ise, yerel gazeteleri, zorunlu olarak, düşük ücretli, amma hemen hiç bir şey bilmeyen kişilerle uğraşmak, dolayısı ile boşuna harcama yapmak, hatta bazı gazetelerde, yalnız isim var olan, kendisi bulunmayan kadrolar oluşturmak durumuna düşürür.

Özetle, gerek yazı kadrolarında, gerek teknik kadrolarında, yerel gazetelerin yeterli sayıda ve nitelikte elemanı yoktur. Resmi ilan için, kağıt için, basın kartı için, çalışanla çalıştırın arasındaki ilişki için yasa düzenleyen devlet, gazetenin elemanları için hareketsizdir. Ve hiç bir meslek bu kadar (Eleman yönünden) bu kadar ilgisiz değildir.

8. Basın suçları: "Adi suç" niteliğindeki suçlar dışında, der süncesi, yorumu veya anlatımı dolayısı ile bir gazetesinin suçlanmasını, yargılanmasını anlamıyoruz.

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

ANKARA

Başbakana açık mektup

Ne zaman kendi kendimizin efendisi olacağız

Şu satırları yatağım da yazarken vicdanımın sızısı miğdemdeki ülserin ağrısını bastırıyor.

Anadolu toprakları üzerinde yaşayan insanların, tarihi boyunca derebeylerin, toprak ağalarının emperyalizmin ve onların yerli usaklarının elinde olduklarını ve kapı ettüğümüz evlatları düşünüyorum.

Osmanlı dipçüğünden kurtulmuşuz. Ama sonra emperyalistlere buyur demişiz, efendimiz olarak kabullenmişiz. Köş yapmışız, onları ağırlamışız. Baççe yapmışız, çocuklarımızı toz toprakta oynarken Amerikan Colari golf oynamışlar.

Gelelim 6. Filoya. Hani şu Amerika'nın 6. Filosu. İstanbul'a geldiğinde de Kurtuluş Savaşında olduğu gibi onları da apar topar denize atmıştı.

O zaman da elinde çiçek, Amerikan subaylara vermek için kalbi heyecanla çarparak bekleyenler vardı. Fakat hevesleri kursağına kaldı.

Bugün de aynı limanlarda Rus Savaş gemileri demirlemiş. Bu sefer de elinde buket halinde çiçekle sahte solcular bekliyor.

Üstelik Rus donanması geldiğinde bilmem kaç pare top atışıyla selamlamışlar.

Tüm bu tarihsel olaylardan sonra umut dedimiz, bağırızma baştığımız, 200 yıl üstünde milletvekili kazandırdığımız umudumuzun Başbakanı Eccevit.

Sana Tandoğan alanında kürsüyü hazırlayanlardan biri de bendim O münitinde yüzbinlerce halk toplanmıştı. Hepside şahit. Şu sözü demiştim, hala kulaklarımda: "Türk milleti bağımsızlığına düşküncüdür. Vatan düşmanlarını oyununu boşa çıkaracaktır ve aldedeçektir." Bu sözün ardından halk sana güvendi.

Şimdi ne oldu umudumuza. Dünya halklarının en tehlikeli düşmanı Rus sosyal emperyaliz-

miyle bir masada oturup siyasi belge imzalıyoruz. Yeni bir efendi kazanıyoruz. Volfram madeninize buyur ediyorusun.

Şimdi de İGD'li elinde buketle Rus efendisini karşılarken, ona bağışlığını ispatlarken sen hem limanları Ruslara açık tutuyorsun, ardından bilmem kaç pare topla gelen Rus gemilerini selamlıyorsun.

Allah aşkına yarın seçim propagandası için ne yüzle karşımıza çıkacaksınız.

Benim eski umudum Amerikanlı Rusyalara tehdit etmeli. Yurdun bağımsızlığı için 45 milyon halkı arkana alıp onlardan hesap sorulmalı. Bak o zaman neler oluyor. Bu memlekette biz bi-

ze yaşayamaz mıyız? Başımızda efendilerin ellerinde tomsonlarla dolasmaları şart mıdır? Şart mıdır sırtımıza kene gibi yapışıp da emmele-

Ne zaman kendi köş-kümmünde biz bize olacağız?

Ne zaman kendi bahçelerimizde kendi çocuklarımızı oynayacak?

Ne zaman Anadolu'nun dağını tasını yeni baştan onaracağız?

Ne zaman kendi kendimizin efendisi olacağız?

Tüm bu soruların cevabını sıkıntı çeken halk elbette ırecektir.

Hacettepe hastanesinden

Hasan Kaya

SOMA MANISA

Enerji-İş Yönetim Kurulu Üyesi
Şevki Canyurt

Rus filolarının Türkiye'yi ziyaret edışı, sıradan bir olay değildir

Rus sosyal-emperyalistlerinin savaş gemilerinin Türkiye'ye gelişini protesto ediyoruz. Amerikan emperyalizminin dünya ölçüsünde dünya halklarından ve ülkemizde halkımızın verdiği mücadele sonucunda gerilemesi, sosyal-emperyalistlerin ABD emperyalistleriyle boy ölçüşebilecek düzeye gelmesi siper devletlerin ülkemiz üzerindeki hegemonya mücadelesini arttırmıştır.

Sosyal-emperyalistlerin Türkiye'yi ziyaret edışı sıradan bir olay değildir. Rus emperyalistlerinin taarruzunun bir parçasıdır. Bağımsızlığın düşkün olan halkımız 1920'lerde İngiliz donanmasını, 1963'te Amerikan 6. Filosunu nasıl denize döktüye Yeni Carların donanmalarını da muhakkak denize dökecektir.

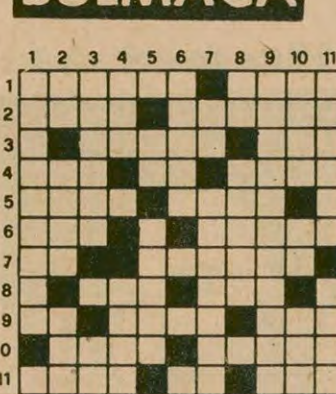
Tüm devrimciler, yurtseverler, demokratlar, sosyal-emperyalistlerin savaş donanmasını protestoya çağırıyoruz.

SOLDAN SAĞA - 1) Hakim sınıfların en

şöven, en gerici en emperyalist işbirlikçilerinin yönetimi - Bir şeyin gerçekleşeceği ne inanamak, 2) İşgücü, alimleri - Halkın imgesinden doğarak ağızdan ağıza dolaşan ve konuyu çoğu kez olağanüstü nitelikte olan öykü, 3) Bir bilim dalı - Saydam bir madde, 4) Geniş olmayan - Konut - İşlenen suç karşılığı çekilen, 5) Tersi uyurken insanların gördüğü - Argoda "götür" anlamında, 6) Tersi metal ip - Küçük parçalara ayır anladığı bir emir, 7) Köpek - Tersi Başbakanımızın soyadı, 8) İnsan vücudunun üç yüzü - Temiz, pak, 9) İla ve - Seminer - Mikroskop camı, 10) Tersi bir ticaret senedinin, alıcısı tarafından gerekse gerimesi ve senedin arkasına gereken yazının yazılıp imza edilmesi - Merhale, 11) Nisbet - Hayvan yedeceği - Tersi Rus imparatorlarına verilen ad.

YUKARDAN AŞAĞI - 1) Tarihte, kapitalist toplumdan önceki toplum düzeni, 2) Tersi eski dilde su - Kur'an surelerinin her bir satırı - Her yanı iyice yamış olan odun ve kömür parçası, 3) Tersi Hitler'i örnek alması faşist bir parti lideri - Tersi utanma duygusu, 4) Bir sayı - Tahmin tarayla atıldığı andan harman oluncaya değin aldığı duruma verilen ad, 5) Kuzu sesi - Tersi askeri diktatörlük, 6) Şeker hastalarının yemesi kesilmedi yasak olan bir yiyecek türüdür, 7) Bir nota - Tersi tanrı yolunda yapılan edebiyat, 8) Akıl - Bir erkek ismi, 9) Servisçiler, 10) Tersi başkanlığında Mugabe'nin yaptığı Zimbabve Yurtsever Cephesinde yer alan bir örgütün simgesi - Tersi bir uzmumuz - Fakat, 11) Seyretmek - Gaye, erek.

BULMACA

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

1. İSTANBUL
2. KÖPEK
3. KÖPEK
4. KÖPEK
5. KÖPEK
6. KÖPEK
7. KÖPEK
8. KÖPEK
9. KÖPEK
10. KÖPEK
11. KÖPEK

AP Hükümetinin
1970'de hazırlattığı

MHP Raporu

Genel Dağıtım:
TÜRK DA
Çağaloğlu Hamam
sok. No: 4
İSTANBUL

TEKİRDAĞ VALİLİĞİNDEN

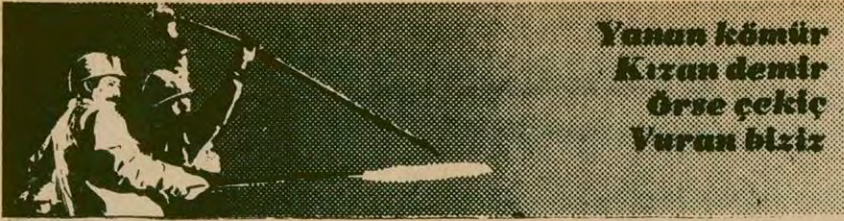
1- Tekirdağ Göğüs Hastalıkları Hastanesinin Onarım İkmal İnşaatı 2490 sayılı kanun hükümlerine göre kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.
2- İşin keşif bedeli 100.000.- TL'dir.
3- Eksiltme Tekirdağ Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğü binasında 12.12.1978 Salı günü (Oniki Aralık bindokuzyüz yetmişsekiz) saat 14.30'da yapılacaktır.
4- Eksiltme şartnamesi ve diğer evraklar Sağlık Müdürlüğünde ve Hastanede görülebilir ve ücretsiz temin edilebilir.
5- Eksiltmeye girebilmek için:
a) İsteklilerin eksiltme şartnamesinin 5. maddesinde belirtilen hususlara sahip olmaları gerekmektedir.
b) 6.250.- TL'lik geçici teminatının yatırmaları,
c) Ticaret Odası belgesi.
d) Müracaat dilekçeleri ile birlikte verecekleri en az bu işin keşif bedelinin yarısı kadar bir işi başarmış ve kabulünü yaptırılmış olduklarına dair iş bitirme belgesinin aslını ibraz sureti ile Bayındırlık Müdürlüğünden alınacakları yeterlik belgesini Teklif mektuplarıyla birlikte zarfa koymaları lazımdır.
Telgrafla müracaatlar ve postadaki vaki gecikmelerin kabul edilmeyeceği ilan olunur.

(Basın: 28027 - 1524)

Yanan kömür
Kızan demir
Örne çekic
Vuran bizi

Kırıkkale işçileri bildiri yayınladı

"Birliğimizi pekiştirelim. Maden-İş'in oyunlarını boşa çıkaralım!"

● Rus uşağı Türkler-Ertürklerin sırtımızdan güçlenmesine izin vermeyelim

ANKARA (ÖZEL) Kırıkkale'deki yetki müdairesi süren Kırıkkale işçileri de bir bildiri yayınladı. "Kırıkkale işçileri" imzasıyla yayınlanan bildiride şöyle denilmektedir:

"Kırıkkale işçileri, yıllardır sırtlarında taşıdıkları eski Metal-İş Sendikası ve Türk Metal-İş Sendikası'nda verdikleri mücadeleler sonucu 1974 yılında gereken dersi vermiş ve kendi sendikası Yeni Metal-İş'i kurmuştur. Eski Metal-İş ile Türk Metal-İş'in yaptıkları Kırıkkale işçilerinin bildirdi gerçeklerdir. Bugün bunların görevini Maden-İş Sendikası üstlenmiş ve bu birliğin önüne dikilmiştir.

"Maden-İş Sendikası daha çok ekonomik hak alacağından söz ediyor. Maden-İş'in sınıf sendikası olduğunu söylüyor. Kassarların güçlü olduğundan söz etmekten de geri durmuyor.

"Bunlar kassaların milyonlar olduğunu söylüyorlar. Ama MESS grevlerinde de işçileri 45 günde 1000 lira vererek onları açlığa mahkum ettilerini söylemiyorlar. Peki şimdi bunların kassasındaki milyonlar şimdi ne işe yarıyor? Daha çok ekonomik hak, MESS grevlerinde MESS patronlarıyla yaptıkları grup sözleşmeleri imzalayarak mı mümkün? Peki 4, 9, 14. bölge temsilcilerinin görevlerinden alınmaları da sınıf sendikacılığının gereği mi?

"Bütün bunların cevabını Maden-İş Sendikası veremedi. Ama Erdemir işçileri, İstanbul işçileri Maden-İş'e gereken cevabı verdi ve vermeye devam ediyor. 25 bin işçi bu sendikadan istifa ederek, yığıt Demir Döküm işçileri Devrimci Maden-İş'te örgütlenecek cevap veriyor. Kırıkkale işçileri olarak Rus uşağı Türk-

İSDEMİR'DE "İRİDE BEYANI" YAPILIYOR

* İrade beyanı "birlikçi" tarafından gerçekleştirilecek

İSKENDERUN (ANKA) İskenderun Demir Çelik Tesislerinde (İSDEMİR) toplu sözleşme için yetkili sendikaların belirlemesi amacıyla 27 Kasım tarihinde "irade beyanı" uygulanması başlanıyor. DİSK'e bağlı Maden-İş ile Bağımsız Çelik-İş ve Özdemir-İş arasında yetki sorununu çözümlenmeye yönelik "irade beyanı" mahkeme kararıyla Çalışma Bakanlığı iş müfettişi dışında "birlikçi" tarafından yapılacaktır.

17 bin işçinin çalıştığı İskenderun'da uzun süredir çözümlenemeyen yetki sorunu için daha önce de başvurulmuş. Çelik-İş 8200, Maden-İş 5600, Özdemir-İş ise 1900 oy almıştı. Ancak irade beyanı uygulaması sonucu işyerinde varolan baskıların sağlıklı bir sonuç alınmasını engellediği belirtilmişti.

İstanbul bank-Sen 3. Olağan Genel Kurulu yapıldı

İSTANBUL (ÖZEL) İstanbulbank-Sen Sendikası'nın 3. Olağan Genel Kurulu Cumartesi günü Kazablanka Gazinosunda yapıldı. Genel Kurulda kabul edilen tüzük değişikliği ile sendikanın işkolu düzeyinde faaliyet göstermesi ve isminin değiştirilerek Devrimci Bank-Sen olması kararlaştırıldı.

Sabah saat 10.00'da başlayan Genel Kurulda çok sayıda İstanbul Bankası personelinin yanı sıra çeşitli kuruluşlardan temsilciler de konuk olarak katıldılar. Divan Başkanlığı seçiminden sonra konukların konuşmasına geçildi. İlk olarak TIKP İstanbul İl Örgütü Başkanı M. Halim Spatar konuştu.

Spatar, konuşmasında İstanbulbank-Sen'in, sendika içinde despotluk ve tasfiyecilik yerine demokrasi uygulayan ve hepsinden önemlisi emperyalist bir devlete usaklık yerine bağımsızlık

bayrağına sınıksız sarılan bir sendika olduğunu belirttikçe şöyle dedi: "İşçi sınıfımız, geçmişimiz 10 yılda Amerikan uşağı ağır darbelerine karşı, şimdi revizyonist ağalar tütürdüler, onların yerini bunlar almış istiyor. Emperyalist usaklığına ve gangster sendikacılığına Amerikalıların da geride bırakan revizyonistlere işçi sınıfı dersini mutlaka verecektir. Sendikamız işçi sınıfının bu yeni tüzük ağalara karşı yürüttüğü savaşta güçlü bir siperdir."

Genel Kurulda konuk olarak bulunan Banksif Federasyonu Genel Başkanı Süleyman Kaya da yaptığı konuşmasında Türkiye'nin gerek politik, gerek ekonomik, gerekse sosyolojik açıdan büyük bir bunalım içinde olduğunu belirterek, bunalımdan çıkış yolunun ülkeden bütünlüğü ve halkın birliği yolunda yapılacak

Çokşu bir şekilde yapılan Genel Kurulda delegeler sürekli, "Ne Amerika ne Rusya bağımsız Türkiye" sloganı attılar

Genel Kurulda yapılan konuşmalarda sahte TKP'nin güdümündeki Bank-Sen'e hayat hakkı tanımayacağı belirtildi

TIKP İstanbul İl Başkanı M. Halim Spatar, Banksif Federasyonu Başkanı Süleyman Kaya, Genel Kurulda birer konuşma yaparken, CHP İstanbul İl Başkanı Erol Ünal ve bir çok kuruluş da destekleme mesajı gönderdi

katkılarına olduğunu söyledi. Kaya konuşmasını şöyle sürdürdü: "Bu bunalımdan çıkış bilmemizin temeli, ulusal bağımsızlık ve ekonomik bağımsızlık mücadelemizdir. İbirlilikçilerinde. Ülkede iç kargaşalığı artıranlar, halkımızı bölme, parçalama, bu yolla iktidare, işbirlikçilerine ve özellikle Rus emperyalizmine, onun uşağı sahte TKP'ye ve bu siyasi örgütün işkolumuzdaki kuruluşu olan Bank-Sen'e karşı da en büyük darbe bu yolla indirilir."

İstanbul CHP İl Başkanı Erol Ünal da Genel Kurulda bir destekleme mesajı gönderdi.

Konukların konuşmalarından ve mesajların okunmasından sonra Çalışma Raporunun okunmasına geçildi.

Çalışma Raporuyla ilgili olarak, "İlerici" muhalefet grubu adıyla Genel Kurulda katılımcıların açıklayan üç delegenin sözünü kullanarak TKP'nin güdümündeki Bank-Sen'in savunma bu 3 delege, Yönetim Kuruluna, Ecevit hükümetini yıpratmaya çalışmakla, işkolumu açılmayı düşünmekle belli bir partinin görüşlerini yansıtmakla, "Ne Amerika ne Rusya" diyerek Sovyetlere katılmakla eleştirildi.

Eleştirilere İstanbulbank-Sen Başkanı Yemliha Türk cevap verdi. Yemliha Türk konuşmasında, "Daha fazla eleştiri beklediklerini, fakat eleştirilerin hafif kaldığını" belirttikçe başladı ve şöyle sürdürdü: "Bizim hükümeti yıpratmak amacıyla olduğumuz söyleniyor. Bu hükümet, Kontrgerillanın üzerine yürümektedir. Kontrgerillanın, anarşinin kaynaklarının üzerine yürümektedir. Bizim ilkemiz halkın lehine olan her türlü girişime destek olmaktır. Aksi halde karşı çıkılır."

"İşkolumu açılmamıza karşı çıkanlar kimden talimat alıyor bu belidir. Fotokopili Belgelerin noterden tasdikli olmaları zorunludur. (Basın 27972 -1534)

Tek Gıda-İş eğitim seminerlerinden bir görüntü.

Tek Gıda-İş eğitim seminerlerinin ilk devresi bitti

İZMİR (ÖZEL) Bir haftadan beri sürmekte olan Tek Gıda-İş eğitim seminerlerinin ilk devresi 24 Kasım'da bitti. Seminere katılan sendika üyeleri ve yöneticileri ne diplomaları törenle verildi.

Seminer sırasında muhabirimizin sorularını cevaplandıran Tek Gıda-İş Genel Eğitim Sekreteri Zeki Gedik, DİSK ile Türk-İş'in birliği konusunda şunları söyledi:

"DİSK'te, Türk-İş de aynı gaye için, sendikal mücadele için kurulmuştur. Her iki örgütü de işçiler kurmuştur. Ancak ideolojik sebeplerden dolayı aralarında bir ayrışık çıkmıştır.

HER TURLU TERÖRİZME KARŞI

"Son zamanlarda terörizme karşı iki kuruluş arasında eylem birliği için bazı görüşmeler yapıldı. Türk-İş bu konuda fikrini açıkça söyledi. Biz sağdan da gelse, soldan da gelse anarşinin körüklenmesine karşıyız. Ancak DİSK, sadece sağdan gelen anarşine

karşı çıkıyor. Silahlı eylemlerin tümünün sağ cepheden geldiğini ileri sürüyor. Bence, bugün ister sağdan gelsin, ister soldan gelsin silahlı eylemler faşizme hizmet eder, ikisi de faşist eylemdir.

"DİSK tabanındaki işçilerin çoğunluğu üst yöneticileri gibi düşünmüyor. Bir gün gelecek bu birlik mutlaka sağlanacaktır. Hatta konfederasyonların birleşmesi de gerçekleşecektir. Bu birlik tabanda sağlanacaktır."

RUS SAVAŞ GEMİLERİNE DEFOL DENMESİ OLUMLUDUR

Daha sonra, muhabirimiz Sovyet gemilerinin gelmesi ile ilgili sorusunu cevaplandıran Zeki Gedik konuşmasına şöyle devam etti:

"Bana göre, Amerika'da, Rusya'da emperyalisttir. Amerika ne kadar emperyalist ise, Rusya da en az onun kadar emperyalisttir. İktisaden de gayesi dünyaya hakim olmaktır. Bu yüzden Rus savaş gemilerine defol denmesini haklı ve olumlu karşıyorum."

Çimse-İş Başkanlar Kurulu bugün Ankara'da toplanıyor

* Toplantıya 40 bin üyeyi temsilen 41 şube başkanı katılıyor

* Çimse-İş Genel Başkanı Akif Keskin, içinde bulunduğumuz sorunların ciddiyetini kavrayıp temkinli davranmalısınız dedi

ANKARA (ÖZEL) Çimse-İş Sendikası Başkanlar Kurulu Toplantısı, bugün Ankara'da başlıyor. Çimento, Sera-

mik ve Toprak Sanayii iş-

kolunda çalışan 40 bin üyeyi, temsilen 41 şube başkanının katılacağı toplantı üç gün sürecek.

Çalışmaların sonucu kamuoyuna bir bildiri ile duyurulacak.

GEÇTİĞİMİZ DARBÖĞAZIN ÖNEMİNİ BİLELİM

Çimse-İş Genel Başkanı Akif Keskin toplantı nedeniyle verdiği demette, "İçinde bulunduğumuz sorunların ciddiyetini kavrayıp, dikkatli davranmak zorundayız" dedi.

Keskin şunları söyledi:

"Karşı karşıya bulunduğumuz anarşi ve hayat pahalılığına karşı, etkin bir biçimde mücadele etmeliyiz. Geçtiğimiz darböğazın önemini bilerek temkinli ve şuurlu olmalıyız. Ülke ekonomisi zaman tünelinden geçmektedir. Yapılacak yanlışları bizi nereye götüreceği belli olmaz."

Çimse-İş Başkanlar Kurulu Türk-İş-DİSK işbirliği konusunda Türk-İş'in görüşü üzerinde tartışılması ve Çimse-İş'in Türk-İş içinde izleyeceği tutumun saptanması da bekleniyor.

Çimse-İş Genel Başkanı Akif Keskin bir toplantıda konuşurken...

Hasta çocuğumu doktora götürdüm. İşten atıldım. Patron bir de tazminat istiyor!

İşçinin avukatı

SORU: Çocuğum hastalandı. Onu doktora götürmek için, patrondan iznini uzatmasını istedim. Bunun üzerine beni işten çıkardı. Sebep olarak, işe gelmediğimi gösterdi. Oysa, ben hasta olan çocuğumu doktora götürdüğüm için, işe gelmemiştim. Patron, açtığı davada benden tazminat istiyor. Bunu benden alabilir mi? Bu konuda kanunî hakkım nedir, beni aydınlatsın.

CEVAP: İş Kanununun 17. maddesi, haklı bir nedene dayanmaksızın işçinin belirdi bir süre işe gelmemesini işten çıkarma nedeni olarak kabul etmiş bulunmaktadır. Gerçekten, İş Kanununun 17. maddesinin II. fıkrasına göre, "işçinin işverenden izin almaksızın veya haklı bir sebebe dayanmaksızın ardi ardına iki gün veya bir ay içinde iki defa herhang bir tatil gününden sonraki iş günü yahut bir ayda üç iş günü işine devam etmemesi" durumunda, işverenin işçinin işine ihbar ve tazminatsız son verebileceği kabul edilmiştir.

Bu durumdaki işçi kıdem tazminatı ile yıllık ücreti izin hakkından da yoksun kalacaktır. Ancak, bunun için, ortada bir haklı nedenin bulunmaması gereklidir. Diğer bir deyişle, ortada haklı sayılabilecek bir olay (neden) varsa, işverenin işçinin işine İş Kanununun 17. maddesine göre son veremeyecek ve onu kıdem tazminatı ile yıllık ücreti izin hakkından yoksun bırakmayacaktır. Olayda, işçinin hasta olan çocuğuna doktora götürmek üzere işine devam etmemiş olması söz konusudur. Yargıtay, bu durumu işçi açısından haklı bir neden olarak kabul etmektedir. Gerçekten, Yargıtay Dokuzuncu Hukuk Dairesinin 25.2.1976 gün ve 5493/6875 sayılı kararına göre, işçinin hasta olan çocuğuna bakması ve onu tedavi ettirmesi nedeniyle işe gelmemiş olması haklı bir mazeret sayılır. Görüldüğü gibi, Yargıtay, işçinin çocuğunun hastalanması nedeniyle devamsızlık yapmasını haklı bir neden olarak kabul etmektedir. Ancak, Yargıtay bu karardaki, sadece çocuğuna hastalanması yeterli bulunmaması, işçinin çocuğuna bakma ve tedavi ettirme zorunda bulunmaması da aramaktadır.

Bu durumda, davada sadece çocuğunuzun hastalandığını ileri sürmekle kalmamanız, ayrıca ona bakmak ve tedavi ettirmek için işe devam etmediğinizi de ispat etmeniz gerekmektedir. Çünkü, asıl önemli olan, işçinin dürüstlüğüne bakan bir biçimde, çocuğunuzun hastalandığını bahane etme olayının ortada bulunmamasıdır. Çocuğunuzun tedavi ettirmek için işe devam etmediğinizi ispat ettiğinizde, işverenden sizden ihbar tazminatı isteyemeyecektir. Buna karşılık, sizi haksız olarak işten çıkarmış olma durumuna gireceği için, siz işverenden ihbar tazminatı ile şartları varsa, kıdem ve takdir tazminatı isteyebilirsiniz.

Tez Büro-İş Sendikası Genel Sekreteri Turan Barut:

"Köy-Koop Tokat Birliği yöneticileri işçilere anti-demokratik işlem yapmaktadırlar"

ANKARA (ÖZEL)

Tez Büro-İş Genel Sekreteri Turan Barut, Köy-Koop üyeliğinden düşürülen Tokat Birliği yöneticilerinin işçilere anti-demokratik işlem yaptığını söyledi. Barut, yaptığı açıklamada, "Demokratik olduklarını iddia eden yöneticilerin bu tutum ve davranışları ile Birliğe bağlı üretici köylülere nasıl yararlı olabilirler diye düşündürmektedir" dedi.

Tokat Birliği yöneticilerinin işçileri aşırı ücretle çalışmaya mahkum etmeye çalıştıklarını belirtir Barut, yöneticilerin 21 bin lira maaş aldıklarını ve devlet memurlarına sağlanan her türlü haktan yararlandıklarını söyledi.

Barut açıklamasının son bölümünde işçilerin sendika seçme ve örgütlenme özgürlüğünü kısıtlamaya çalışan sözde devrimci geçinen yöneticilerin maskelerinin düşürülmesini ve gerçek yüzleri görüldüğünde halktan ve işçi sınıfından gerekli ders alacaklarını da sözlerine ekledi.

Genel Kurul bildirisi

Bundan tam iki yıl önce anlaşılmış olan yönetimi devirerek, İSTANBULBANK-SEN'i devrimci bir yönetime kavuşturduk.

En doğru yolumuz kendi iş kolumuzda Rus uşağı BANK-SEN Yönetimine karşı mücadelemiz oldu. Çünkü bu sendikayla temelden farklı şeyler savunuyorduk.

Biz kararların alınmasından uygulanmasında kadar üyelerimize danışmayı esas aldık. Sendika yöneticilerinin ücretleri çalışan işçilerden fazla olamaz ilkesini benimsedik ve uyguladık. "YÜZ ÇİÇEK AÇSIN, YÜZ FIKIR YARISSIN" ilkesini uygulayarak sendika yöneticimizi MHP'li, AP'li, MSP'li ve devrimci diye böldük. Her görüşün özgürce düşüncelerini söylemesine büyük özen gösterdik.

Yine hakim sınıfların bu yutumaya çalıştığı "Sendikalar siyasetle uğraşmaz" safiyasını emhizin tersiyle iterek siyasi mücadeleye gücümüz oranında yardımcı olduk. Siyasi mücadelede en olumlu yolumuz iki süper devlete, özellikle Rusya'ya karşı mücadelemiz oldu. Ayrıca bu süper devletlere teslimiyet eğilimi gösteren hükümetlere göz yummadık. Onlara karşı mücadele ettik. Çünkü bunu iyi biliyoruz; ülkemiz anarşiyi körükleyenler iki süper devlettir. ABD, cinayet şehresi MHP ve KONTGERİLLA'yı desteklerken, Rusya sahte socaları ve maceracıları korumak ve kökleştirmek. Bugün halkımızın can güvenliği diye bir şey kalmamıştır. Halkımız, basını, siyasi partilerini ve bütün demokratik kitle örgütlerini: Doğru devrimci sendikacılık için; Sendika ağalığına ve sendikalarımıza yuvalanmış Rus usaklarına, Can güvenliğimiz için; MHP ve KONTGERİLLA'ya, karşı mücadeleye çağırıyoruz.

YAPILACAK İŞ	1. KEŞİF	Geçici Teminat	İhale Tarihi ve Günü	İhale Saati
1- Muhtelif mahallelerde mevcutla bordür işi.	844.895.98	37.545.84	8.12.1978 Cuma	15.30
2- Mezbahane kanal bağlantısı ve çöktürme havuzu inşaatı işi	362.197.84	18.237.91	8.12.1978 Cuma	15.00
3- Yukarıda belirtilen yapımların işleri 2490 sayılı kanun gereğince kapalı zarf usulü ile eksiltilmeye çıkarılmıştır. Eksiltme Belediye encümeni huzurunda yapılacaktır				
4- Eksiltme şartnamesi ve diğer evraklar Belediye Fen İşleri Müdürlüğünde görülebilir.				
5- Eksiltmeye girebilmek için istekler:				
a) Yukarıda belirtilen geçici teminatı,				
b) 1978 yılına ait ticaret odası belgesini,				
c) Müraacat dilekçeleri ile birlikte, plan teçhizat, mali durum teknik personel teahhüt beyannamesi ve C grubu müteahhitlik karnesini ibrazla, ihale tarihinden önce 5.12.1978 günü mesai saatı bitimine kadar yapacakları müraacatla verilecek istihkak belgelerini teklif mektuplarıyla birlikte 8.12.1978 Cuma günü saat 14.00'e kadar Encümen başkanlığına mabuk karşılığında vernalidiler.				
6- Postadaki vaki gecikmeler kabul edilmez ve verilen mektupları geri iade edilmez.				

(Basın: 27492-1535)

"Demokratik Platform" toplantısı sona erdi

DiSK ile ilişkileri askıda bulunan

• Toplantıda. Hükümetin çıkaracağı Dernekler Yasası ve diğer yasalara karşı kısa vadeli demokratik platform kararı alındı

"Demokratik Platform"a alındı!

ANKARA (ÖZEL) DiSK'in emperyalizme ve faşizme karşı olan güçlerin güç ve eylem birliğinin sağlanması için çağırıldığı kuruluşlara yaptığı demokratik platform toplantısı sona erdi. MEM-DEK DGB ve TUMAD-DEK gibi kuruluşların çağırmadığı toplantıda uzun tartışmalardan sonra ancak kısa vadede hükümetin çıkaracağı Dernekler Yasası ve diğer yasalara karşı demokratik platform kararı alındı.

Çağrı yapılmayan ve DiSK ile ilişkileri askıda bulunan İGD, DiSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk'le yapılan bir telefon görüşmesinden sonra "DiSK ile ilişkileri askıda kalmak suretiyle" demokratik platforma alındı.

Oysa çağrı yapılmayan kuruluşların demokratik platforma alınması için yapılacak oylamada demokratik platform içinde yer alan kuruluşların çoğunluğu tarafından kabul edilmiş gerektiği belirtilmişti.

İGD'nin oylamaya bile gerek duyulmadan Abdullah Baştürk'le yapılan bir telefon görüşmesinden sonra demokratik platforma girdiği öğrenildi.

DiSK'in demokratik platform toplantısında ancak hükümetin kısa vadede çıkaracağı Dernekler Yasası ve diğer yasalara karşı bir platform oluşturulması kararı alındı.

Toplantıda uzun vadede emperyalizme ve faşizme karşı bir platform oluşturulması istendi. Bu konuda uzun tartışmalar yapılmaya rağmen herhangi bir karar alınamadı. Ancak kısa vadede oluşturulacak bir platform için toplantıya katılacak kuruluşlar 18 Aralıkta planlanan programlarını ve katılmasını önerdikleri kuruluşların isimlerini bildirecekler.

DiSK bu program ve planların görüşülmesi için bir toplantı yapacak. Çarşamba günü yapılacak toplantıda ise uzun vadede oluşturulacak platform tartışılacak.

Öte yandan DiSK'in demokratik platform toplantısına TÖB-DEK adına katılmak isteyen sahte TPK yanlısı Birlik Dayanışmanın yöneticisi Tahsin Ünal toplantıdan atıldı. Tahsin Ünal'ın atılmasından sonra TÖB-DEK Genel Başkanı Gültekin Gaziözü ile İKD yöneticisinin sert bir biçimde tartıştıkları öğrenildi.

ECEVİT'İ MEKTUP GÖNDERİLDİ

Toplantı sonunda, 33 kuruluş adına Başbakan Ecevit'e bir mektup gönderilerek, yarılarında bulunulması kararlaştırıldı.

İşik: "Yunanistan'ın Türkiye yönünden bir kuşkuyla kapılmasına gerek yoktur"

ANKARA (AA) Milli Savunma Bakanı Hasan Esat İşik, Yunanistan'ın Türkiye yönünden herhangi bir kuşkuyla kapılmasına gerek olmadığını söyledi.

Savunma Bakanı İşik, Yunanistan'ın Türkiye ile ilişkilerinin gergin olması gerekçesiyle, 1979 bütçesinin yüzde 20'sini savunma giderlerine ayırdığı şeklindeki haberlere ilişkin olarak şunları söyledi:

"Bizim niyetlerimizde, Yunanistan'ın bu nevi telaşa kapılacak herhangi bir yön yoktur. Yunanistan eğer savunma bütçesini artırıyorsa şundan emin olabilir ki, bu konularda endişe duymasını gerektirecek bir Türk davranışı söz konusu değildir."

DiSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar imzasıyla 33 örgüt adına Ecevit'e gönderilen mektupta hükümetin polis yetkilerini artıran örgütlenme özgürlüğüne ve gösteri ve yürüyüşlere sınırlar malar getiren yasa tasarıları hazırladığı belirtilerek, bu tasarılar eleştirildi. Ayrıca hükümetin faşist saldırı kaynaklarını üzerine gitmede yetersiz kaldığı da belirtildi. Mektubun sonunda "tüm anti-demokratik girişimlere karşı, bütün gücümüzle mücadele edeceğimizi bir kez daha açıklıyoruz" denildi.

Kıbrıs sorununun görüşülmesi ile ilgili anlaşmazlık sürüyor.

Güvenlik Konseyi, danışma toplantılarına devam edecek

NEW YORK (ÖZEL) Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin Kıbrıs'la ilgili çalışmalarının kesilmesine yol açan anlaşmazlık henüz giderilemedi. Bilindiği gibi konseyde Rum kesimi adına söz alacak konuşmacılarla ilgili tartışmalar çıkmış, Türk toplumu liderinin toplantıyı boykot etmesiyle ilgili büyümeşti. Konsey daha sonra çalışmalarına ara vermişti.

Öğrendiğine göre Güvenlik Konseyine üye ülkelerin temsilcileri, anlaşmazlığı gidermek için üst üste toplantılar yapıyorlar. Bu özel danışma toplantıları bugün de devam edecek.

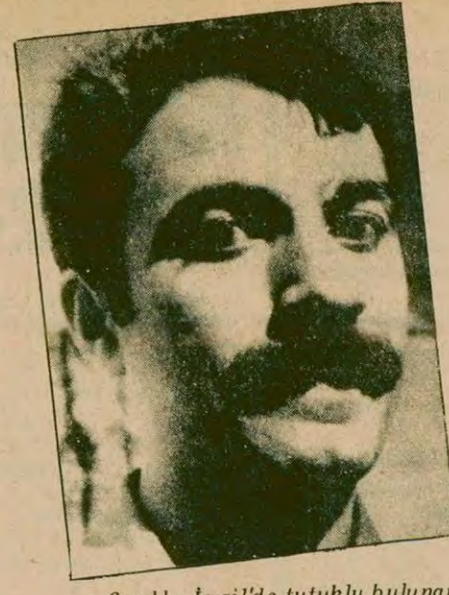
Bu arada Kıbrıs'la ilgili ABD planları tarafların tepkileri devam ediyor. Rum toplumu lideri Spiros Kiriyanis'in "Rum toplumu adaleti bir çözüm için şartlar yaratılana kadar mücadele edecektir" şeklinde sözleri, Rum yönetiminin plana olumsuz cevap vereceği şeklinde yorumlandı. Yunanistan Başbakanı Karamanlis'in Kıbrıs Rum yönetimini plana tepki göstermemesi için ikna etmeye çalıştığı da haberler arasında.

B.M. Kıbrıs Rum Temsilcisi Rossides, Türk savaş uçaklarının Kıbrıs semalarını ihlal ettiğini öne sürdü

Rossides, BM Genel Sekreteri, Kurt Waldheim nezdinde olayı protesto etti.

NEW YORK (AA) Kıbrıs Rum Temsilcisi Zenon Rossides, Birleşmiş Milletler'de bir mektup dağıtarak, Türk jet uçaklarının Çarşamba günü Skiluras-Kostemenu köyleri üzerinde Rum semalarını ihlal ettiklerini öne sürdü ve olayı BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim nezdinde protesto etti.

Rossides, iki Türk Fantom uçağının sabah 9.07-9.19, iki F-104'ün 10.40-11.13 ve yeniden iki Fantomun 11.45-12.04 arasında Rum semalarına girdiklerini iddia etti. Rossides, "Bu tür saldırı eylemleri, bir kez daha Kıbrıs sorununun nazik bir aşamasında görülmektedir" dedi.

6 yıldır İsrail'de tutuklu bulunan Faik Bulut.

Faik Bulut'un durumuyla ilgili olarak İsraili avukatı Lea Tsemel gazetemize açıklama yaparken.

6 yıldır İsrail'de tutuklu bulunan hâlâ serbest bırakılmadı

Faik Bulut,

• Türkiye Hükümeti ve Telaviv Türk Konsolosluğu, Faik Bulut'u geri getirme isteğinde bulunmuyor

TELAVİV (ÖZEL) İsrail Siyonistlerinin Filistin kamplarından Nahr-el Bared'e yaptıkları baskın sırasında İsrail'e kaçırılan Türkiye'li devrimci Faik Bulut İsrail zindanlarından salıverilmiyor. Faik Bulut, cezasının 2/3'ünü çektiği halde Türkiye hükümetinin ve Tel Aviv Konsolosluğunun hiçbir girişimde bulunmaması yüzünden İsrail hükümetine cezalandırılmaya devam ediyor.

Gazetemize bu konuda bir açıklamada bulunan Faik Bulut'un avukatı Bayan Lea Tsemel şöyle diyor:

"Faik Bulut'un serbest bırakılması olanağı söz konusu olduğunda, bütün söyleyebileceğim şudur. Eğer Türk hükümeti Faik'i geri getirme isteğinde bulunur ve Faik de Türkiye'ye döndüğünde herhangi bir şekilde cezalandırılmayla karşılaşmaması için gerekli adımları atarsa ve bu değişim (takas) resmi olarak belgelenirse ancak o zaman bir Faik'in serbest bırakılması sağlanabilir."

Bu değişim (takas) resmi olarak belgelenirse ancak o zaman bir Faik'in serbest bırakılması sağlanabilir. Faik'in serbest bırakılması için yürüttüğümüz girişimlerde ilerleme kaydedebilir ve bunun için çalışırız. "Telaviv'deki Türk Konsolosluğu bu konuda işbirliği yapmaktan ta-

mamen kaçınan bir tutum içindedir."

Hatırlanacağı gibi, İsrail Siyonistleri Nahr-el Bared kampına yaptıkları tenkil baskınında 17 kişiyi katletmiş, Faik Bulut'u da esir almışlardı. Faik Bulut 1973 Haziranında gece geç saatlere kadar süren du-

rumlarla Olağanüstü Askeri Mahkemesinde yargılanarak 7 yıl hapse mahkum edildi. Ancak cezasının 2/3'ünü çeken Faik Bulut salıverilmiyor. Av. Lea Tsemel İsrail yetkililerinin Faik Bulut'a 1/3 infaz hakkından yararlanılmayı düşündüklerini ve cezanın

1/3'ünün çektilirilmesi takdiriyle cezaevi yetkililerine bıraktıklarını belirtiyorlar. Türkiye hükümeti ve Telaviv Konsolosluğunun Faik Bulut'la ilgili olarak herhangi bir girişimde bulunmaktan kaçındıklarını ve işbirliğine yanaşmadıklarını belirtiyor.

MOSKOVA'DA Köprülüler yarın Rusya ile ticaret anlaşması imzalıyor

HABER MERKEZİ Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler, Sovyetler Birliği ile üç yıllık bir ticari anlaşma yapmak üzere gittiği Moskova'da Köprülüler'in yarın ticari

anlaşmayı imzalayacağı bildiriliyor.

Ticaret Bakanlığında yapılan açıklamaya göre, yeni ticaret anlaşması ile önmüzdeki üç yıl boyunca Rusya ile olan ticaretin, 1978 yılına göre, 1979'da yüzde 32,5 oranında artacağı belirtildi. Bu artışın 1980'de yüzde 46,4 ve 1981'de ise yüzde 59,3'ü bulacağı belirtilen açıklamada, üç yıl içinde 3 milyon ton petrol ithal edileceği söylendi. Bu ithalatın karşılığında Rusya'ya buğday ve demir dışı metaller verilecek. Borç bunlarla karşılanmayacak kısmı ise, dövizle ödenecek. Bilindiği gibi, Sovyetler, petrol karşılığında volfram madenini kapatmak istemişti. Uzmanların ve Genelkurmay çevrelerinin direnmesine rağmen hükümet, savaş sanayisi bakımından stratejik öneme haiz volframın Rusya ile beraber üretilmesi için karar vermişti. Uzmanlar, petrol karşılığında doğan borçun, buğday üretiminin istikrarsızlığı sonucu esas olarak volfram, alümina ve döviz olarak ödeneceğini belirtiyorlar.

Lütfü Oflaz

1952'de Ankara'da doğdu. İlk, orta ve lise tahsilinden sonra Ankara Hukuk Fakültesine girdi. Edebiyat dünyasına 11 yaşında ilköğretim kompozisyon yarışması ile giren Lütfü Oflaz, Akbaba Mühaz dergisinde yayınlanan "Uzay Mizahı Hikayeleri" ile mizah edebiyatına yeni bir tür getirdi. Bugüne kadar üç kitabı yayımlandı. 1976 yılında AP Gençlik Teşkilatına yapılan bir anket sonucunda "AP'li gençlerin en beğendiği yazar", 1977 yılında AP eğitilmiş "Hürriyetçi dernekler"ce de "yılın yazarı" seçildi. Bu yıl da İslamın toplumcu yanını anlatan şiirleri dolayısıyla Akıncılar Derneği tarafından "İslami en iyi anlatan şair" seçildi.

ANARŞİYİ TOPRAK AĞALIGI VE SOSYAL ADALETSİZLİK YARATIYOR

SORU— Türkiye'nin sosyal yapısını nasıl tahvil ediyorsunuz?

L.OFLAZ— Türkiye'de sosyal devlet ve sosyal adalet ilkelere gerçeklemedikçe bunalımların sona ermesi mümkün değildir. Türkiye'nin sosyal yapısına baktığımızda fertler arasında ekonomik yönden derin uçurumlar olduğunu görürüz. Bu uçurumlar kapanmadıkça, Türkiye'de hangi iktidar başta olursa olsun bunalımların sona ermesi mümkün değildir. Bu tutum Atatürk ilkelere de aykırıdır.

Bir taraftan binlerce dönmüş toprak olan bir aile, öte yandan bir karış toprak olmayan binlerce aile... Olmaz böyle şey. Bu durum her türlü insanlık kaidesine de, İslamın toplumsal ruhuna da aykırıdır. Bu bakımdan Türkiye'de iç huzuru isteyen herkes, en zor günlerinde cephelerde omuz omuza dövmüş halkın, tasada ve kıvancatı ortak olmasını da ister. Bu, nemelazımcılığa "ben durumumu kurtardım, gerisi beni ilgilendirmez" düşüncesiyle sağlanamaz.

Bir tarafta işsiz ordusunun, bir tarafta bir telefonla milyonlar varolan olduğu bir ülkede büyük toplumsal patlamalar olur. Bu farklılık giderilmedikçe de anarşi var olacaktır. Bu nedenle Türkiye'nin sosyal yapısına mutlaka reformlar yapılmalıdır.

TÜRKİYE'NİN KURTULUŞU BÖLÜNMEDE DEĞİL BİRLEŞMEDEİR

SORU— Sizde Türkiye'nin ve Türkiye halkının kurtuluşu nerede?

L.OFLAZ— Türkiye'de halkın kurtuluşu her şeyden evvel ferdî kurtuluşta değil toplumsal kurtuluşta, Türkiye'nin kurtuluşu sömürüye, emperyalizme karşı çıkışında, bağımsızlığa sahip olma ve süper devletlerin gizli örgütlerini teşhir etmedir. Yine Türkiye'nin kurtuluşu bökünmede değil birleşmedir ve her şeyden önce toplumsal kurtuluşudur. Türkiye halkının demokrasiye olan inancına ve bağımsızlığa olan tutkusuna ve daha güzel bir Türkiye'yi kuracağına inanıyorum.

SORU— Türkiye halkının birliği meselesini özellikle vurguladınız. Bugün Türkiye'de anarşi korkunç boyutlara ulaştı. Bu anarşi bağımsızlığımıza düşman olanlar karşısında Türkiye Halkının güçsüz düşürmektedir. Anarşinin kaynakları konusunda ne düşünüyorsunuz?

L.OFLAZ— Elbette ki anarşinin kaynağının tek olduğunu söylemek mümkün değildir. Bu kaynaklardan bir tanesi süper devletlerin aynı halkı çocuklarını birbirine kırdırma politikasıdır ve bu politikaya alet olan bazı örgütlerdir. Bunlar Türkiye'de kurulması istenen iç barışa da darbe vurmaktadır. Hangi parti içerisinde olursak olalım bu demokrasi düşmanlarına karşı ortak tavır almalıyız.

GERÇEĞİN IŞIĞINDA

Doğan Yurdakul

Posttan korkup eşeği besleyenler

Kuyruğu titretmek üzere olan uyuz bir eşek, yolda giderken bir aslan postu bulmuş. Üşümekten kurtulmak için postu alıp sırtına geçirmiştir.

Oradan geçmekte olan bir maymun onu görmüş. Tam o sıralarda da ormanlar kralı aslan kaybolmuştu. Postun altındaki eşeği aslan zanneden maymun, onu hemen tutup aslanın mağarasına götürmüştü. Ormandaki bütün hayvanlara da "kralımız geri döndü" diye haber vermişti.

Hayvanlar koşmuştu, aslanın geriye dönmüş olmasının korkusuna bütün yiyeceklerini getirip sahte kralın önüne koymuştu. Aslan postu altındaki eşek bir yemmiş, bir yemmiş, sevmirdiği semirmiş, şistikçe şişmiş. Bir gün bu şişman haliyle bir taraftan bir tarafı dönmeyi derken, sırtındaki aslan postu kayıp düşmüştü. Bunu gören maymun feryatı basmış:

— Aa, sen aslan değil eşekmişsin!
Eşek hiç pozunu bozmadan cevap vermiş:
— Benim eşekliğim de eşeklik mi, sen aslanlardan korkup varını yoğunu eşeğe yedirenlere bak!

Ecevit'in siyasal belgesi imzaladığı Moskova gezisinden birlikte dönen gazetecilerden bazıları çok orijinal önerilerde gelmislerdi:

— Aman et yemeyelim. Sovyetler'e verelim.
— Aman ekmeği az yiyelim, buğdayımızı Sovyetler'e satalım.

Gerekçeleri de çok "makul" gibi görünüyordu. "Döviz darboğazındayız, borçlarımızı bile öremiyoruz. Rusya'ya mal satarsak dövizimiz artar. Ruslar bize petrol verecek, ülkemizde petrol arayacak, Kıbrıs'ta bizi destekleyecek."

Aradan geçen beş ay gibi kısa bir sürede, halkın yüzünü bile görmediği eti Rusya'ya verelim diyenlerin söylediklerinin hayal olduğu ortaya çıktı. Rusya'nın, bizim efendilerin kara kağıdı, kara gözü için hiçbir şey vermeye niyeti yoktu.

"Rusya, Kıbrıs'ta Türk tezini destekliyor" demesinden bir hafta sonra yalanlaması bizzat Pravda'da çıktı; Rusya, Kıbrıs için kendinin de dahil olacağı bir uluslararası konferans istiyordu. "Petrol veririm ama karşılığında volframını isterim" diyor.

Ticaret Bakanı Köprülüler şimdi Moskova'dadır. Rusların dört yıldan beri zorlandıkları "uzun vadeli ticaret anlaşması"nın altına imza yapacaklardır. Ondan sonra da yine bu anlaşmanın gökleri çıkarılmasını dileyecceğiz. "Rusya ile ticaret hacmimiz iki katna çıktı, alıp satığımız mallar çeşitlenecek" vb. vb.

Altı ay sonra da Rusya'dan "uzun vadeli ticaret", "malların çeşitlendirilmesi" adı altında nasd kazık yedigimiz resmi rakamlarla ortaya çıkacak.

Türkiye'nin Rusya ile olan ticareti, diğer bütün emperyalist ülkelere olduğu gibi, tarım maddeleri ve hammadde satıp, mamul madde almaya dayanmaktadır. Artık herkes tarafından bilinmektedir ki, bu çeşit bir ticaret, hammadde satanların aleyhine işlemektedir. Çünkü emperyalistlerin sanayi mallarının fiyatları sürekli olarak az gelişmiş ülkelere aleyhine artış göstermektedir.

Bu dengesizliğe, emperyalizm teorisinde "mal ihracı yoluyla sömürü" denir ve yeni sömürgecilğin temellerinden birini teşkil eder. Rusya ile ticarete bakın: Rusya'nın Türkiye'ye sattığı mallar 9 yıl içinde 9 misli pahalılaşmış. Türkiye'nin Rusya'ya sattığı malların fiyatı ise 9 yılda hep aynı seviyede kalmış.

Rusya bu durumdan elbetteki çok memnundur. Bu memnuniyetin, Türkiye'nin geç durumundan istifade ettiklerini itiraf edecek kadar açık bir şekilde belirtmektedir. İşte Moskova radyosunun yorumu: "Sözü geçen tedbirler, Türkiye'nin durumdan artan dış borçlarına bağlı mali kulfeti yenmesi için gerçek bir yoldur."

Bütün bu söylediklerimizi "emperyalizm konusunda bilgisizlik", "budalalık" olarak değerlendiren bazı gazeteciler de şimdi Köprülüler ile birlikte Moskova'dadırlar. Döndükleri zaman yazdıklarını okuyacağız.

Aydınlık ise Moskova'ya yine götürülmüştür. Aydınlık'ın Rusya'ya gitesini istemeyenler acaba neden korkarlar? Aslan postunu kalmış altındaki eşeği herkesin gözüne sokar diye mi? Yoksa aslan postundan korkup halkımızın varını yoğunu eşeklere yedirdiklerini görür diye mi?

KOMAL YAYINEVİ, YAYINLARI ÜZERİNDEKİ HAKSIZ UYGULAMALARI KINADI

İSTANBUL (ÖZEL) KOMAL Yayinevi, basına bir açıklama yaparak yayınlarının sudan gerekçelerle toplatıldığını ve sorumlu yöneticilerinin usulsüz tutuklandıklarını bildirdi.

Dağıttıkları basın bildirisi, KOMAL Yayinevi yöneticileri şunları belirtti:

"Kuruluşu günden bu yana yayınevimize üzerinde baskılar sürdürülmektedir. Şimdiye kadar yayımladığımız tüm yayınlarımız 'yasak yayın' muamelesi görmektedir. Haklarında soruşturma süren yayınlarımız bile 'Emniyet Mülahazası' ile toplatılmaktadır. Kitapçılarıdan da dağıtımcılardan KOMAL'a ait yayınlar 'yasak yayın' olarak sorulmakta ve bu konuda genel bir karar yaratılmaya çalışılmaktadır. Yayınlarımız hakkında toplatma kararları ve uygulamaları gerekçesiz olup, hakkındaki kesin bir hüküm verilmiş yayınevimize de bulunmamaktadır."

HALK OZANLARI ŞENLİĞİ YAPILDI

İSTANBUL (ÖZEL)

Halk Ozanları Şenliği dün İstanbul Tepebaşı Gazinosu'nda yapıldı. Kalabalık bir topluluğun katıldığı gecede halk ozanları devrimci türküler okudular. Halkın sık sık "Ne Amerika Ne Rusya Bağımsız Türkiye, Kontrgerilla Hesap Soralım" sloganlarını haykırdığı geceye Türkiye İşçi Köylü Partisi Başkanı Doğu Perinçek de katıldı.

Halk Tiyatrosu Yönetmeni Erkan Yücel'in kısa açış konuşmasından sonra ozanlar dörtlüsü sahneye çıktı. Ozanlar dörtlüsü Amerika ve Rusya'ya karşı bağımsızlık türkülleri okudular. Daha sonra sahneye çıkan Aşık Bayram Ali Jan-darma tarafından katledilen Mehmet Çetin'in anısına bir türkü okudu. Halk bu türkünün sonunda Kontrgerilla Hesap Soralım diye bağdı. İran Korosu İran halkının mücadelesini anlatan marşları söylediler.

Aydınlık korusu devrimci şair Gani Bozarslanın Martılar adlı şiirinden uyarılanı ması söylerken salonda bulunan binlerce kişi "Boğazlardan Rus Savaş Gemileri Geçemez" diye slogan attı. Gecede İran halkının mücadelesini ve Şah'ın halka karşı giriştiği katliamları konu alan bir film de gösterildi. Ayrıca Van Halk Oyanları ekibi Van yöresinden halk oyanları oynadılar. Gecenin sonunda Van Halk oyanları ekibi sahneye kadim kadim erkekli bir grup işçi sahneye çıkarak halay çektiler. Gecce coşkun bir hava içinde sona erdi.

Türkiye Yazarlar Birliği Ankara Şube Başkanı

Yazar Lütfü Oflaz

"Amerika ve Rusya'ya karşı çıkmak yurtseverlik görevimizdir"

"— TÜRKİYE HALKININ KURTULUŞU, SÖMÜRÜYE, EMPERYALİZME KARŞI ÇIKIŞTA, BAĞIMSIZLIĞA SAHİP OLMA, SÜPER DEVLETLERİN GİZLİ ÖRGÜTLERİNİ TEŞHİR ETMEDE BİRLEŞMEDEİR."

inebilmek, çare bulabilmek anlamındadır. Yani Türkiye'deki vatandaşlar tasada ve kıvancatı ortak olmalıdır.

Milletçilik anlayışının bir temel dayanağı da "Yurtta sulh, cihanda sulh" ilkesidir. Dünya barışı günümüzde büyük önem taşıyor. Dünya barışını zedeleyecek emperyalist hareketleri fevkalade tehlikeli buluyoruz. Dünya barışını zedeleyecek bu hareketler milletçilik adına yapılması söz konusu olursa bu fevkalade düşündürücü olur. Esasında mesede bugün dünyadaki emperyalizmi yöketecektir. Kısacası Türk milletçiliğinin temelinde kafatasçılık, laboratuvar ırkçılığı değil, bağımsızlık yatmalıdır.

İKİ SÜPER DEVLET DÜNYA BARIŞINI DA BAĞIMSIZLIĞI DA TEHDİT EDİYOR

SORU— Milletçiliğin temelinde bağımsızlık olmalıdır dediniz. Bugün Türkiye'nin bağımsızlığını tehdit eden güçler olarak kimleri görüyorsunuz?

L.OFLAZ— Yalnız Türkiye'nin bağımsızlığını değil bütün dünya halklarının bağımsızlığını tehdit eden iki süper devlettir. Bunların çeşitli dünya ülkelerinde gizli servisleri, beşinci kollarıyla bir takım kararsız işler çevirdikleri ödenenleri bilmektedir. Bunlar aynı ülkenin halkını birbirlerine karşı kuşku tutar. Dünya barışını tehdit ederler. Bu bakımdan Amerika ve Rusya'ya karşı çıkmak yurtseverlik görevi olarak kabul edilmelidir.

SORU— Siz "Hürriyetçi Gençliği" yönlen-diren bir yazarımsınız ve sizin öteden beri AP'ye olan yakınlığınız bilinir. Hürriyetçi Gençlik ve AP konusundaki görüşlerinizi söyler misiniz?

L.OFLAZ— Benim AP'deki durumum sayın Demirel'e olan manevi yakınlıktan kaynaklanmaktadır. Öteden beri ben AP'de demokratlara, yurtseverlere ve hangi yönden gelirse gelsin emperyalizme, ırkçılığa karşı çıkımlara ortak hareket etmişimdir. Hegemonyacılar karşı çıkmışlardır. Bunu zemin ve şartlar ne olursa olsun yapmaya çalışmışım. Hürriyetçi Gençlik bugün merkezi demokrat bir güçtür. Her zaman emperyalizme, ırkçılığa karşı çıkmışlardır. Türkiye'yi daha büyük bir Türkiye yapmak istegindedirler. Sokak hareketleri, anarşik hareketlere katılmış olan Hürriyetçi Gençliğin demokratizminin ihtiyacı olan demokrat bir gençliğin boşluğunu dolduracağına inanıyorum.

MİLLETÇİLİK ANLAYIŞIM ÜLKEMİN VE HALKININ BAĞIMSIZLIĞIDIR

SORU— Sizin öteden beri demokrat, ırkçılığa ve faşizme karşı çıkan mücadeledeniz biliniyor. Bu konudaki görüşlerinizi açar mısınız?

L.OFLAZ— Ben daha önce defalarca belirttiğim gibi demokrat bir yazarım. Halkın çıkarlarını, derdlerini dile getirmek isteyen bir yazarım. Milletçilikten de bağımsızlığı ve halkın bağımsızlığıdır. Milletçilikten de bağımsızlığı anlıyorum. Bu anlamda milletçiyim. Milletçilik anlayışı emperyalist bir yapıya dönüşürse, ortaya istenir çıkarsa, bunu da çağ dışı, insanlık dışı olarak görüyoruz. Üstün ırk felsefesi insanı faşizme götürür. Böylelikle faşizmin yapısal kabı emperyalist anlamda zorunda kalırız. Dünya milletleri'deki milletçilik anlayışımız, Türkiye'yi bizim milletleri'ale içine dahil etmeye çalışır. Türkiye'yi bizim milletlerin bağımsızlığına saygı duymak ve onları da Türkiye'nin bağımsızlığına saygı duymasını beklemektir. Bu hiç bir zaman Türk milletini üstün ırk olarak görmek demek değildir. Bu, Türkiye'yi daha büyük yapmak, halkın derdlerine

●"Süper devletler biz başarıya ulaşırsak, artık bizim doğal kaynaklarımızı denetleyemeyecekleri için korkuyorlar."

●"Sıkıyönetim ve yeni askeri hükümet mücadelemizi etkilememiştir. ve etkilemeyecektir. Şah'ın bu son çırpınışları ona hiç bir yarar sağlamayacaktır"

●Biz, iç zalimler tarafından ve iç zalimler yoluyla, yabancı hakimiyeti altında ezilen bütün halklar için dua ediyoruz ve başarı kazanmalarını diliyoruz

HOMEYNI AYDINLIK'A ANLATTI

Süper devletler ciddi bir şekilde Şah'ı destekliyorlar... Çünkü Şah onların doğal kaynaklarımızı yağmalamasına, halkı köleleştirmesine izin veriyor" diyor Homeyni muhabirimiz Çiğdem Kömürçüoğlu'na. Ve ekliyor, "Bizim bütün isteğimiz, halkımızın özgürlüğü, ülkemizin yabancı hakimiyetinden kurtulması, bağımsızlığıdır."

●"Sovyet yanlısı Tudeh Partisi İran'da en fazla nefret edilen partilerden biri gibi görünüyor"

●"Şah, Tudeh Partisinin bazı eski üyelerinin hareketlerimizi gözden düşürmek için gösteri yapmasını sağladı. Ama bütün bunlar Şah'a hiç bir yarar sağlamayacak"

●"Kardeş Türkiye halkına şükran duyuyorum. Mücadelemizi desteklemeye devam edeceklerini umuyoruz"

İran muhalefet önderlerinden Ayetullah Homeyni, 79 yaşında. Şah'ın sahte Ak Devrim'ine karşı mücadele etti. Kadınlara sözümona oy verilmesi aldatmacasına karşı, "Bu ülkede erkekler özgür mü ki, kadınlara oy hakkı veriliyor" diye Şah'a karşı çıktı. Bunun üzerine tutuklandı. Yıllardan 1963'tü. Homeyni daha sonra Şah tarafından Türkiye'ye kaçırıldı. Arkadaşları O'nu Bursa'da buldular. Türkiye hükümetine yapılan baskı sonucu Homeyni Irak'a gönderildi. Bugünlerde ise Paris'te.

Homeyni: "Bütün istediğimiz, halkımızın özgürlüğü, ülkemizin yabancı hakimiyetinden kurtulması, bağımsızlığıdır"

ÇİĞDEM KÖMÜRÇÜOĞLU

PARİS

FOTOĞRAFLAR: GÜRLER AKDORA

"...Süper devletler ciddi bir şekilde Şah'ı destekliyorlar ve bizim hareketimize karşı çıkıyorlar. Onlar Şah'ı destekliyorlar çünkü Şah onların doğal kaynaklarımızı yağmalamalarına, İran halkını köleleştirmesine izin veriyor. Bizim bütün istediğimiz, halkımızın özgürlüğü ve ülkemizin bağımsızlığı, yabancı hakimiyetinden kurtulmasıdır."

Sayın Ayetullah Homeyni, süper devletlere karşı tutumunu böyle anlattı. 79 yaşlarında ama uzun yıllar mücadele etmiş bir insanın dinçliğini, gençliğini yaşıyor. Yüzünde, gözlerinde, inanmış bir kişinin nurlu ifadesiyle, bir mücadele adamının kararlılığı içiçe yansıyor. Sakin, yumuşak ama kararlı, inandırıcı bir tonla anlatıyor.

Paris'e arabayla 30 - 40 dakika çeken Neauphle-le-Château banliyösünde, bahçe içinde tek katlı ufak bir sayfiye evinin, yerleri sadece halılarla kaplı küçük bir odasında biz sorularımızı yöneliyoruz. Ayetullah Homeyni'nin yakın takipçisi ve dostu Sayın Yazdı, sorularımızı Farsça'ya çeviriyor. Ayetullah Homeyni, soruları yöresine bakmadan, yalnızca arasıra gör kaşlarını kaldırarak cevaplıyor ama odaya tamamen hakim.

Görüşmemiz sona erdikten sonra, Ayetullah Homeyni'nin bizi kabul ettiği evin karşısında, gene bahçe içinde iki katlı bir eve geçiyoruz. Sayın Yazdı, Ayetullah Homeyni'nin cevaplarını bize çeviriyor. Bahçede Ayetullah Homeyni'yi ziyaret eden İmanlılar var. Hep birlikte öğle namazını kılıyorlar.

Sovyet yanlısı Tudeh Partisi ile ilgili sorduklarımız bir soruyu, "Tudeh

Partisi, İran'da en fazla nefret edilen partilerden biri gibi görünüyor" diye cevaplıyor Sayın Homeyni. Şah'ın son çırpınışları içinde kendini kurtarmak için bunları kullandığını belirtiyor.

"Süper devletler mücadelemizi çarpıtıyor Çünkü doğal kaynaklarımızın peşindeler"

— AYDINLIK: Bugün İran halkı tarihinde çok önemli günler yaşıyor. İran halkının dostları, onun Şah'ın faşist rejimine, sömürüne, baskıya ve işkenceye karşı verdiği mücadeleyi destekliyor ve kazandığı zaferlerden sevinç duyuyor. Ama bu mücadeleyi bölmek ve dur-

durmak isteyenler de var. Amerikan emperyalistlerinin Şah'ı desteklediği eskiden beri bilinir. Sovyetler Birliği de muhalefet hareketini "gerici" diye damgalamaya çalıştı. Onlar İran halkının mücadelesinden neden bu kadar korkuyorlar? Sizin süper devletlere karşı tutumunuz nedir?

— HOMEYNI: Mücadelemizi destekleyen ülkelere gelince, şurası açıktır ki, her hangi bir insan, temel insan haklarını talep eden, özgürlük isteyen insanların çağrısını duyduğu zaman, baskıya karşı çıkar, insan haklarını savunur ve bu insanlarla aynı görüşü paylaşır. Türkiye'deki müslüman kardeşlerimiz, elbette, bizimle aynı görüşleri ve mücadelemizi destekliyorlar.

Hareketimizin niteliğini çarpıtan, hareketimizin

niteliğini çok çarpık bir şekilde yansıtan süper devletlere gelince, onlar böyle davranıyorlar çünkü doğal kaynaklarımızın peşindedirler. Biz başarıya ulaşırsak, artık bizim doğal kaynaklarımızı denetle-

yemeyecekleri için korkuyorlar. Artık bizim doğal kaynaklarımızı yağmalamayacaklar. İşte bu nedenle süper devletler ddi bir şekilde Şah'ı destekliyorlar ve bizim hareketimize karşı çıkıyorlar. Şah'a karşı muhalefete, süper devletlere karşı muhalefete gelince, onlara aynı nedenle, Şah'ı iktidara getirdikleri için karşı çıkıyoruz. Onlar Şah'ı destekliyorlar çünkü Şah onların doğal kaynaklarımızı yağmalamalarına, İran halkını köleleştirmelerine izin veriyor. Bizim bütün istediğimiz, halkımızın özgürlüğü, ülkemizin yabancı hakimiyetinden kurtulması bağımsızlığıdır.

— AYDINLIK: İran halkının saygıdeğer önderi Ayetullah Homeyni, Paris'te öteki muhalefet önderleriyle görüşti. Bu konuda basında çeşitli değerlendirmeler yapıldı. Muhalefetin birliği konusunda ne gibi ilerlemeler olduğunu anlatır mısınız?

— HOMEYNI: Onlar geldiler ve beni ziyaret ettiler. Onlara görüşlerimi anlattım. Onlara, hareketimize yararlı olabilecek ya da zarar verebilecek tutumları hatırlattım. Görüşlerime hiç muhalefet etmediler. Benim tutumla- rımla aynı görüşte olduklarını ortaya koydular.

— AYDINLIK: İran Şah'ı, halkın mücadelesini durduramayınca askeri bir hükümet kurdu. Bu durum İran halkının mücadelesinde ne gibi gelişmelere yol açacaktır?

— HOMEYNI: Şah'ın bu yeni hamlesi, Şah'ın durumunu daha da kötüleştirmiştir. Geçen yılki sıkı yönetim ve yeni askeri hükümet, mücadelemizi etkilememiştir ve etkilemeyecektir. Şah'ın bu son çırpınışları ona hiç bir yarar sağlamayacaktır.

— AYDINLIK: Geçtiğimiz haftalarda, Tudeh Partisinin, küçük bir Sovyet yanlısı grubun, Aryamehr Üniversitesinin bahçesinde düzenlenen bir toplantıda, Sayın Ayetullah Homeyni aleyhine sloganlar bağırarak onları duyduk. Ayrıca İran'da binlerce siyasi tutuklu olmasına rağmen, Şah genellikle Tudeh Partisine bağlı tutukluları serbest bırakıyor. Hükümetin yüksek kademesinde de SAVAK içinde Tudeh Partisinden ayrıldığı söylenen kişilerin olduğu söyleniyor. Bu durumu nasıl tahsil ediyorsunuz?

— HOMEYNI: Tudeh Partisi İran'da en fazla nefret edilen partilerden biri gibi gözüküyor. Şah bu yolla, hilelerle, kendini kurtarmaya ve hareketimizi gözden düşürmeye çalışıyor. Bu nedenle Tudeh Partisine bağlı tutuklular serbest bırakıyor-

lar. Tudeh Partisinin bazı eski üyelerinin, hareketimizi gözden düşürmek için gösteri yapmasını sağladı. Ama bütün bunlar Şah'a hiçbir yarar sağlamayacaktır.

— AYDINLIK: İran ve Türkiye halkları arasında tarihten gelen bir dostluk vardır. Türkiye halkı İran halkının mücadelesini sonuna kadar desteklemeye kararlıdır. Gazetemiz aracılığıyla Türkiye halkına söylemek istediğiniz bir şey var mıdır?

— HOMEYNI: Biz, iç zalimler tarafından ve iç zalimler yoluyla yabancı hakimiyeti altında ezilen bütün halklar için dua ediyoruz ve başarı kazanmalarını diliyoruz. müslüman kardeş Türkiye halkına şükran duyuyorum. Mücadelemizi desteklemeye devam edeceklerini umuyoruz, çünkü meseleler İslam'ın meseleleridir. Yalnızca İranlılarla, İran meselesiyle ilgili değildir. Bütün müslümanlar ilgilendirilmektedir. Şah ve onun destekçileri yüzünden İslam tehlikededir. Biz yabancılara karşı İslamı korumak için ayağa kalktık. Bizimle birlikte bu mücadeleye katılmak ve kendileri için mümkün olan yollarla bize yardımcı olmak bütün müslümanlar için zorunludur.

İran'da kara çarşafı kadınlar, ak sakallı dedeler Şah rejimini, emperyalizmi tehdit ediyorlar. Homeyni, namaz kılarken bile halkın geleceğini düşünüyor.

Homeyni'nin hayatı

Ayetullah Homeyni'nin yakın takipçisi ve dostlarından biri olan Sayın Yazdı, bize onun hayatını şöyle anlattı:

"Ayetullah Homeyni, Homeyn kentinde doğdu. (Bugün 79 yaşlarında.) Burası Tahran'ın 200 km güney batısında küçük bir kenttir. 16 yaşına kadar burada yaşadı. Daha sonra Arak kentine gitti. Burada büyük bir müslüman bilgin vardı. O sıralarda müslüman eğitim sistemine göre, öğrenciler, iyi hocaların olduğu yerlere giderlerdi. Bu nedenle o da, bu büyük müslüman hocanın yanında eğitim görmek için Arak'a gitti. 20 yaşlarındaiken Kom kentine geçti. Kom, dini eğitimiyle tanınır, Tahran'ın aşağı yukarı 140 km güneyindedir. Şu sırada İran direnişinin merkezlerinden biridir.

"Ayetullah Homeyni, 27 yaşında büyük bir müslüman bilgin oldu. Aynı okulda, 1963 yılında tutuklanana dek öğretmenlik yaptı. İlk kez şu nedenle tutuklandı. Şah o sıralarda "Ak Devrim" diye adlandırdığı planını başlatmıştı. "Ak Devrim" tarımımızı yoketmeyi amaçlıyordu. Batıda, tarım reformu olarak bilinmesine rağmen, köylüler bundan hiç bir şey kazanmadılar. Tersine bütün tarımımız yok oldu. Ülkemiz ve ekonomimiz yabancılara daha bağımlı oldu. Yabancıların hakimiyeti arttı.

Ayetullah Homeyni, o sırada, birincisi, bu programa karşı çıktı. İkincisi, Şah halkı aldatmak için, kadınlara oy hakkı vermek istediğini ileri sürmüştü. Ayetullah Homeyni şöyle dedi: "Bu ülkede erkekler özgür değil, siz kadınlara böyle bir oy hakkı vereceğinizi nasıl iddia ediyorsunuz? Eğer erkekler özgür değilse, kadınların özgürlüğünden söz etmek, yalnızca halkı aldatmak için bir tertiptir." Böylece Ayetullah, Şah'ın "Ak Devrimine" tamamen karşı çıktı.

"1963 yılında, halkın Muharrem ayının 10'unda Hz. reti Mahammed'in torunu İmam Hüseyin'in şehit edilmesini andığı gün, Ayetullah halka bir konuşma yaptı. Halka Şah'ın ve programının gerçek yüzünü anlattı ve teşhir etti. Bunun üzerine onu tutukladılar. Tutuklanmasının sonucu o sırada halk ayaklandı. Şah'ın ordusu binlerce kişiyi katletti. Ayetullah 9 ay tutuklu kaldı. Daha sonra onu serbest bıraktılar. Ama bir kaç hafta sonra Şah, Amerikalılara yargı dokunulmazlığı taniyınca, o bu teslimiyete (kapitülasyona) karşı çıktı. Ulusa yeniden bir konuşma yaptı. Bu teslimiyetin doğuracağı sonuçları açıkladı. Bunun üzerine ertesi gün evine saldırdılar ve sabah namazından önce onu kaçırdılar. Aynı gün bir savaş uçağıyla Türkiye'ye yolladılar.

"Bir süre nerede olduğunu bilemedik. Kimse nerede olduğunu bilmiyordu. Daha sonra Türkiye'ye Bursa'ya gönderdiklerini öğrendik. Ülke dışında pek çok faaliyet yürüttük. Birleşmiş Milletlere gittik. Uluslararası örgütlere gittik. Türkiye hükümetine, Türkiye parlamentosuna gittik. Türkiye'deki dostlarımız yoluyla, "Türkiye'nin neden İran Şah'ının polisi gibi davrandığını?" sorduk. "Eğer Şah, Ayetullah'ı sevmiyorsa, bunun Türkiye ile ne ilgisi var? Türkiye hükümetinin, Şah istediği için, başka bir ülkenin vatandaşını tutuklaması ve evinde göz hapsine alması, uluslararası kanunlara ve kurallara, hatta uluslararası etikete aykırıdır. Türkiye hükümeti, Şah'ın kuklası mıdır? Şahın doğrudan komutası mı altındadır? Nedir?" diye sorduk. Bu tür baskılar sonucu Türkler çok öfkelenildiler. Türkiye'de pek çok kimse, Türkiye hükümetine karşı sesini yükseltti. Bunun üzerine onu Irak'a yolladılar. Geçen Ekim ayına kadar Irak'ta kaldı. 6 hafta önce Irak'tan ayrılacak buraya geldik."